

У складу са чланом III., чланом IV 1., 2. и 4.а) и чланом VI.а) Устава Босне и Херцеговине и чланом V Анекса 3. (Споразум о изборима) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини с циљем промовисања слободних, фер и демократских избора којима се обезбјеђује остваривање демократских циљева, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома, одржаној 21. августа 2001. године, и на сједници Дома народа, одржаној 23. августа 2001. године, усвојила је

ИЗБОРНИ ЗАКОН БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ПОГЛАВЉЕ 1 ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.1

Овим законом уређује се избор чланова и делегата Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и чланова Предсједништва Босне и Херцеговине, те утврђују принципи који важе за изборе на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини.

Члан 1.2

Средства за провођење избора обезбиједиће се у буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Дистрикта Брчко, кантона, града и општине, зависно од тога за који ниво власти се проводе избори.

Члан 1.3

Избор чланова свих органа власти врши се на основу општег и једнаког бирачког права непосредним и тајним гласањем, осим ако овим законом није другачије одређено.

Члан 1.4

Сваки држављанин Босне и Херцеговине са навршених осамнаест (18) година живота има право да гласа и да буде изабран (у даљем тексту: бирачко право), у складу са одредбама овог закона.

Да би остварио своје бирачко право, држављанин мора бити регистрован као бирач, у складу са овим законом.

Исто лице може бити регистровано у Централном бирачком списку само за једну општину.

Члан 1.5

Сви држављани Босне и Херцеговине, који имају бирачко право, имају право да се региструју и да гласају лично у општини у којој имају пребивалиште.

Држављанин Босне и Херцеговине, који привремено живи у иностранству и има бирачко право, има право регистровати се и гласати лично или поштом за општину у којој је имао пребивалиште прије одласка у иностранство, ако у тој општини има пријављено пребивалиште и у тренутку подношења захтјева за регистрацију. Доказ о пребивалишту доставља подносилац захтјева. Ако доказ о пребивалишту није приложен уз захтјев, тај захтјев се одбија.

Држављанин Босне и Херцеговине, који посједује двојно држављанство у складу са чланом I 7 д Устава Босне и Херцеговине, има право регистровати се и гласати само ако је Босна и Херцеговина држава његовог пребивалишта.

Члан 1.6

Ниједно лице које се налази на издржавању казне изречене од Међународног суда за ратне злочине у бившој Југославији, и ниједно лице које је под оптужницом Суда, а које се није повиновало наредби да се појави пред Судом, не може се регистровати да гласа, нити може да буде кандидат (појам кандидат у смислу овог закона односи се на лица оба пола), ни да има било коју именовану, изборну ни другу јавну функцију на територији Босне и Херцеговине.

Све док нека политичка странка или коалиција буде имала на функцији или положају у политичкој странци лице из претходног става, сматраће се да не испуњава услове за учешће на изборима.

Члан 1.7

Ниједно лице које се налази на издржавању казне коју је изрекао суд Босне и Херцеговине, суд Републике Српске или суд Федерације Босне и Херцеговине и суд Дистрикта Брчко или које се није повиновало наредби да се појави пред судом Босне и Херцеговине, судом Републике Српске или судом Федерације Босне и Херцеговине и судом Дистрикта Брчко због озбиљних повреда хуманитарног права, а Међународни суд за ратне злочине у бившој Југославији разматрао је његов досје прије хапшења и утврдио да задовољава међународне правне стандарде, не може се регистровати да гласа, нити може да буде кандидат, или да има било коју именовану, изборну ни другу јавну функцију на територији БиХ.

Члан 1.8

Судије редовних и уставних судова, тужиоци и њихови замјеници, правобраниоци и њихови замјеници који врше јавну функцију, омбудсмени и њихови замјеници, чланови судова/домоова/вијећа за људска права, припадници полиције и оружаних снага, укључујући али не ограничавајући се само на припаднике финансијске полиције, судске полиције, државне граничне службе, службе безбједности и обавјештајних служби, као и дипломатске и конзуларне представнике БиХ у иностранству, могу се кандидовати за јавну изборну функцију само ако претходно поднесу оставку на тај положај.

Једно лице може истовремено вршити највише двије (2) јавне посредно или непосредно изабране функције. Нespoјиво је истовремено вршење ових функција са вршењем функција у извршним органима власти. Такође је неспојиво истовремено вршење више од једне функције у извршним органима власти.

Једно лице не може истовремено да обавља јавну изборну функцију у Босни и Херцеговини и јавну изборну или политички именовану функцију у другој држави. Носилац изборне или политички именоване функције у другој држави дужан је да, у року од четрдесет осам (48) часова након потврде његовог мандата у Босни и Херцеговини, врати један од ова два (2) мандата. Носилац јавне изборне функције у Босни и Херцеговини, који је изабран или именован на политички именовану функцију у другој држави, дужан је у року од четрдесет осам (48) часова од избора или именовања у другој држави, вратити мандат у Босни и Херцеговини.

Под извршном функцијом, у смислу овог члана, подразумеју се Предсједништво Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, предсједник и потпредсједник Федерације Босне и Херцеговине, предсједник и потпредсједник Републике Српске, Влада Федерације Босне и Херцеговине, укључујући премијера, Влада Републике Српске, укључујући предсједника Владе, Владе Брчко Дистрикта, предсједник кантона, кантонална влада, градоначелник, замјеник градоначелника, градска влада, начелник општине, замјеник начелника општине, руководећи радници које је именовао начелник општине, те остале извршне функције утврђене законом.

Члан 1.9

Мандат припада изабраном носиоцу мандата, а не политичкој странци, коалицији или листи независних кандидата која га је предложила на кандидатској листи. Мандат не може престати осим у законом предвиђеним случајевима.

Члан 1.10

Изабраном члану органа власти на свим нивоима престаје мандат прије истека времена на које је изабран:

1. ако поднесе оставку
2. ако умре
3. ако је правоснажном судском пресудом осуђен на казну затвора у трајању од шест (6) мјесеци или дуже
4. ако је правоснажном судском одлуком лишен пословне способности (проглашен ментално неспособним)
5. ако буде изабран или именован на функцију чије је вршење неспојиво са функцијом изабраног члана одређеног органа, као што је предвиђено законом
6. ако је у периоду од најмање двије (2) године престао бити регистрован да гласа у изборној јединици у којој је изабран или
7. ако из разлога утврђених законом изгуби право да буде биран.

Изабраном члану органа власти на било ком нивоу престаје мандат даном наступања неког од разлога за престанак мандата утврђених законом. Надлежни орган утврђује престанак мандата најкасније у року од три (3) дана од дана наступања разлога за престанак мандата, односно сазнања о разлогу престанка мандата. Ако члан поднесе оставку, дужан је да је поднесе на формулару који утврди Изборна комисија Босне и Херцеговине.

Члан 1.11

Кандидати свих политичких странака, коалиција, листе независних кандидата, као и независни кандидати и други учесници у изборном процесу, имају потпуну слободу да током изборне кампање врше изборне активности на територији цијеле Босне и Херцеговине. Надлежни органи обезбиједиће слободу кретања кандидата, присталица и бирача током цијелог изборног процеса.

У периоду који почиње шездесет (60) дана прије дана избора, као и на дан избора, ниједно лице не смије бити ухапшено или притворено ради истраге или гоњења због озбиљних повреда међународног хуманитарног права, осим (1) ако је против тог лица Међународни суд за ратне злочине у бившој Југославији подигао оптужницу, или (2) ако се то лице није повинвало наредби да се појави пред судом Босне и Херцеговине, судом Републике Српске, судом Федерације Босне и Херцеговине и судом Дистрикта Брчко због озбиљних повреда хуманитарног права, а Међународни суд за ратне злочине у бившој Југославији разматрао је његов досје прије хапшења и утврдио да задовољава међународне правне стандарде.

Члан 1.12

Надлежни органи на свим нивоима власти не смију дискриминисати лица због припадности некој политичкој странци или коалицији, или због давања подршке независном кандидату или листи независних кандидата.

Члан 1.13

Пријава за овјеру за учествовање на изборима укључује изјаву, потписану од предсједника политичке странке, коалиције или од независног(их) кандидата, да ће се та политичка странка, коалиција или независни кандидат(и) у својим активностима придржавати Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини.

Члан 1.14

Избори на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини одржавају се прве суботе у октобру, осим ако се овај датум не подудара са обиљежавањем вјерског празника једног од конститутивних народа Босне и Херцеговине. Изборе које није могуће одржати прве суботе у октобру, због подударања са вјерским празником, Изборна комисија Босне и Херцеговине заказује за суботу након прве суботе у октобру која се не подудара са вјерским празником.

Изборна комисија Босне и Херцеговине обавјештава све надлежне органе на свим нивоима власти о датуму одржавања избора најмање сто седамдесет (170) дана прије одржавања избора, осим ако одредбама Поглавља 13 овог закона није другачије одређено.

Изборна комисија Босне и Херцеговине објављује датуме избора за све нивое власти у “Службеном гласнику БиХ”, у службеним гласилима ентитета и “Службеном гласнику Брчко Дистрикта” и средствима јавног информисања.

ПОГЛАВЉЕ 2 ОРГАНИ ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 2.1

Органи надлежни за провођење избора су изборне комисије и бирачки одбори.

Изборне комисије и бирачки одбори су независни и непристрасни у свом раду. Члан изборне комисије или бирачког одбора неће учествовати у доношењу одлуке када тај члан или члан његове уже породице има лични или финансијски интерес, или ако постоји други сукоб интереса, који може довести у сумњу његову способност да јелује непристрасно. Члановима уже породице сматрају се чланови породице у смислу члана 14.7 овог закона.

Сви органи власти на свим нивоима и функционери у Босни и Херцеговини и амбасадама и конзулатима Босне и Херцеговине обавезни су помагати органима надлежним за провођење избора.

Члан 2.2

Чланови изборних комисија и бирачких одбора су лица са правом гласа.

Чланови изборних комисија и бирачких одбора су лица са одговарајућом стручношћу и искуством у провођењу избора.

Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује које су квалификације потребне за чланове изборних комисија и бирачких одбора у смислу претходног става.

Члан 2.3

За члана изборне комисије или бирачког одбора не може бити именовано лице:

1. које се не може кандидовати у смислу одредби чл. 1.6 и 1.7 овог закона

2. које је члан највишег извршно-политичког органа политичке странке или коалиције (предсједник, потпредсједник, генерални секретар, секретар или члан извршног одбора или главног одбора)

3. које је носилац изабраног мандата или је члан извршног органа власти, осим у случајевима предвиђеним чланом 2.12 овог закона

4. које је кандидат за изборе за било који ниво власти и

5. којем је изречена санкција за радњу која представља тежу повреду изборних закона или прописа за коју је лично одговорно, у посљедње четири (4) године, рачунајући од дана правоснажности одлуке.

Изборна комисија Босне и Херцеговине одлучиће да ли тежина повреде и лична одговорност у смислу тачке 5. овог члана чине лице неподобним да буде члан изборне комисије или бирачког одбора.

Члан 2.4

Чланови изборне комисије именују се на пет (5) година, осим ако чланом 2.12 овог закона није друкчије одређено, и могу бити именовани у исту изборну комисију највише два (2) пута узастопно, осим ако овим законом није друкчије одређено.

Чланови бирачког одбора именују се за сваке изборе.

Члан 2.5

Изузев у случају који се регулише у члану 18.1 овог закона, Изборна комисија Босне и Херцеговине састоји се од седам (7) чланова: два (2) из реда Хрвата, два (2) из реда Бошњака, два (2) из реда Срба и један (1) из реда осталих.

Кандидате за Изборну комисију Босне и Херцеговине заједнички предлажу чланови Комисије за именовање судија Суда Босне и Херцеговине и чланови Изборне комисије Босне и Херцеговине (под заједничким називом: Комисија за избор и именовање). Кандидати за Изборну комисију Босне и Херцеговине биће правни стручњаци са искуством у провођењу избора и/или изборни стручњаци.

Комисија за избор и именовање састаје се у пуном саставу ради одлучивања о питањима именовања која се регулишу овим законом. Сходно одредбама овог закона, поступак оглашавања и именовања проводи се у складу са пословником који доноси Изборна комисија Босне и Херцеговине. Одлука о именовању кандидата за Изборну комисију Босне и Херцеговине доноси се двотрећинском (2/3) већином гласова.

У складу са својом процедуром, Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине именује чланове Изборне комисије Босне и Херцеговине са листе кандидата. Ако се ова листа не достави Представничком дому у року од тридесет (30) дана прије истека мандата чланова Изборне комисије Босне и Херцеговине, Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине предлаже и именује чланове Изборне комисије Босне и Херцеговине.

У случају да члан Изборне комисије Босне и Херцеговине не може вршити функцију из разлога утврђених, чланом 2.15 овог закона, Изборна комисија Босне и Херцеговине обавјештава Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине. Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у том случају именује новог члана из реда истог конститутивног народа, укључујући и остале, из којег је био претходни члан. Нови члан именује се са листе кандидата коју је доставила Комисија за избор и именовање.

Члан 2.6

Предсједник Изборне комисије Босне и Херцеговине бира се из реда чланова Изборне комисије Босне и Херцеговине. По један члан Изборне комисије Босне и Херцеговине из реда Хрвата, Бошњака, Срба, и члан из реда осталих обављаће функцију предсједника Изборне комисије Босне и Херцеговине по принципу ротације, и то једанпут у пет (5) година у трајању од петнаест (15) мјесеци.

Члан 2.7

Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе којима уређује свој начин рада, укључујући и избор предсједника.

Члан 2.8

Чланови Изборне комисије Босне и Херцеговине уживају имунитет и не могу бити позвани на кривичну или грађанску одговорност за радњу учињену у оквиру функције у Изборној комисији Босне и Херцеговине. Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине може одузети имунитет члану Изборне комисије Босне и Херцеговине након што је Изборна комисија Босне и Херцеговине поднијела приједлог за одузимање имунитета.

Члан 2.9

Изборна комисија Босне и Херцеговине је независан орган који подноси извјештај непосредно Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и чија овлаштења из ње произилазе. Изборна комисија Босне и Херцеговине:

1. координира, надгледа и регулише законитост рада свих изборних комисија и бирачких одбора у складу са овим законом
2. доноси административне прописе за провођење овог закона
3. предлаже буџет за Изборну комисију Босне и Херцеговине и Секретаријат, и подноси извјештај о извршењу буџета
4. одговорна је за израду, тачност, и вођење Централног бирачког списка за територију Босне и Херцеговине
5. овјерева политичке странке, коалиције, листе независних кандидата и независне кандидате за учешће на свим нивоима избора у Босни и Херцеговини
6. потврђује и овјерава листе кандидата за све нивое избора у Босни и Херцеговини
7. одговорна је за правовремено штампање, дистрибуцију и безбједност гласачких листића и формулара за изборе на свим нивоима у Босни и Херцеговини
8. утврђује садржај и форму гласачких листића за све нивое избора у Босни и Херцеговини
9. потврђује, овјерава и објављује резултате избора на свим нивоима избора у Босни и Херцеговини
10. издаје увјерење лицима која су добила мандат
11. обавјештава изборну комисију или бирачки одбор да не поступају у складу са одредбама овог закона, или да их крше, и надлежном органу налаже подузимање одговарајућих мјера

12. објављује у службеним гласилима и средствима јавног информисања у Босни и Херцеговини и ван ње, пословнике, прописе и изборне резултате, информације за бираче, те остале информације неопходне за провођење овог закона и свих изборних закона
13. обавља све изборне активности за избор чланова Предсједништва Босне и Херцеговине и чланова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине
14. провјерава одлуку надлежног органа о престанку мандата изабраног функционера на свим нивоима власти, како би се обезбиједило да је мандат изабраног функционера престао у складу са законом и, у случају када је изабрани функционер поднио оставку, да је то учинио својом вољом
15. подноси годишњи извјештај Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине о стању провођења избора у Босни и Херцеговини, провођењу овог закона и предлаже измјене овог закона и
16. врши све друге послове утврђене законом.

Члан 2.10

Изборна комисија Босне и Херцеговине може поништити изборе у изборној јединици или на неком бирачком мјесту, ако је установљено да је за вријеме гласања или бројања гласачких листића дошло до неправилности које могу да утичу на резултате избора.

Члан 2.11

Изборна комисија Босне и Херцеговине оснива Секретаријат који ће вршити стручне и административно-техничке послове за потребе Изборне комисије Босне и Херцеговине. Секретаријат Изборне комисије Босне и Херцеговине врши стручне и административно-техничке послове за Изборно вијеће за приговоре и жалбе и Апелационо вијеће.

Секретаријат Изборне комисије Босне и Херцеговине има генералног секретара којег именује Изборна комисија Босне и Херцеговине.

Члан 2.12

Општинска изборна комисија састоји се од три (3) или пет (5) чланова.

Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује број чланова општинске изборне комисије према броју регистрованих бирача и величини општине.

Изборна комисија Босне и Херцеговине може користити друге критеријуме при утврђивању броја чланова општинске изборне комисије.

Члан општинске изборне комисије може бити предсједник редовног суда, секретар општинског вијећа, односно скупштине општине, лица професионално запослена у општинским органима управе и друга лица, ако испуњавају услове одређене чланом 2.2 овог закона, а немају сметњи из члана 2.3. овог закона.

Чланове општинске изборне комисије именује општинско вијеће, односно скупштина општине, уз сагласност Изборне комисије Босне и Херцеговине.

Општинско вијеће, односно скупштина општине именује предсједника из реда чланова општинске изборне комисије из претходног става, уз сагласност Изборне комисије Босне и Херцеговине.

Члан 2.13

Општинска изборна комисија:

1. обезбјеђује да све листе кандидата за општинско вијеће или скупштину општине буду састављене у складу са овим законом и доставља их на одобрење Изборној комисији Босне и Херцеговине
2. надгледа рад општинских органа у процесу провођења избора, а нарочито процес регистрације бирача
3. одређује бирачка мјеста на подручју општине за гласање на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини
4. именује и обучава чланове бирачких одбора
5. брине о безбједности и достави бирачким одборима изборног материјала за гласање на свим нивоима избора у Босни и Херцеговини
6. обавјештава бираче о свим информацијама неопходним за провођење избора, у складу са прописима Изборне комисије Босне и Херцеговине
7. одговорна је за уређење бирачког мјеста и друге техничке припреме за изборе
8. одговорна је за правилно бројање гласачких листића на бирачким мјестима и у општинским центрима за бројање
9. обједињује резултате избора са свих бирачких мјеста у општини, посебно за сваки орган за који је вршен избор, и доставља их Изборној комисији Босне и Херцеговине и
10. врши друге послове у складу са законом и прописима Изборне комисије Босне и Херцеговине.

Члан 2.14

Састав изборне комисије или бирачког одбора треба бити мултиетничан, тако да одражава заступљеност конститутивних народа, укључујући и остале, у изборној јединици за коју се орган надлежан за провођење избора оснива, водећи рачуна о посљедњем Попису становништва проведенем на државном нивоу.

Ако састав изборне комисије или бирачког одбора не буде у складу са претходним ставом, Изборна комисија Босне и Херцеговине поништиће именоване чланове и о томе обавијестити орган надлежан за именовање. Орган надлежан за именовање ће у року од седам (7) дана од дана доношења одлуке Изборне комисије Босне и Херцеговине извршити поновно именовање органа, у складу са критеријумом из претходног става.

Ако изборна комисија или бирачки одбор поново не буду одговарајућег састава, Изборна комисија Босне и Херцеговине именује чланове изборне комисије или бирачког одбора у складу са ставом 1. овог члана.

Члан 2.15

У случају да члан изборне комисије поднесе оставку, умре, буде спријечен да обавља функцију, буде смијењен са функције члана комисије или не може бити члан изборне комисије или бирачког одбора у смислу члана 2.3 овог закона, нови члан тог органа именује се на начин и поступком како је именован претходни члан. Мандат новог члана траје до истека мандата претходног члана.

Члан 2.16

Ако је члан изборне комисије дужне одсутан из неоправданих разлога, онемогућава рад комисије, или крши одредбе овог закона или друге прописе, изборна комисија може двотрећинском (2/3) већином од укупног броја чланова изборне комисије предложити органу надлежном за именовање да смијени тог члана. Орган надлежан за именовање општинских изборних комисија је, у смислу овог члана, Изборна комисија Босне и Херцеговине.

Члан 2.17

Сједнице изборних комисија су јавне, осим ако није другачије одређено прописима Изборне комисије Босне и Херцеговине. Изборна комисија дужна је обезбиједити да јавност буде благовремено обавијештена о одржавању њених сједница.

Члан 2.18

Изборне комисије и бирачки одбори, осим Изборне комисије Босне и Херцеговине, доносе одлуке натполовичном већином од укупног броја чланова, осим ако овим законом није другачије утврђено.

Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси одлуке двотрећинском (2/3) већином од укупног броја чланова, осим ако овим законом није другачије утврђено. Ако се одлука не може донијети двотрећинском (2/3) већином од укупног броја чланова на првом састанку, на другом састанку се одлука доноси већином гласова.

Члан 2.19

Бирачки одбор састоји се од предсједника и од (2) или (4) четири члана. Предсједник и чланови бирачког одбора имају замјенике. Именовање чланова бирачког одбора и њихових замјеника врши општинска изборна комисија најкасније петнаест (15) дана прије дана избора. Ако општинска изборна комисија не именује чланове бирачког одбора и њихове замјенике у складу са овим чланом, именоваће их Изборна комисија Босне и Херцеговине.

Предсједник руководи радом бирачког одбора и одговоран је за законитост његовог рада.

Члан 2.20

Бирачки одбор непосредно руководи радом бирачког мјеста, обезбјеђује правилност и тајност гласања и евидентира резултате гласања на бирачком мјесту.

Предсједник бирачког одбора обезбјеђује да се процес гласања на бирачком мјесту одвија несметано, у складу са одредбама поглавља 5. и 7. овог закона.

Члан 2.21

Изборне комисије ентитета формирају се према закону ентитета, а у складу са овим законом. Њихову надлежност утврђује Изборна комисија Босне и Херцеговине у складу са овим законом.

Начин избора и састав свих других изборних комисија утврђује се законом ентитета, а у складу са одредбама овог закона.

ПОГЛАВЉЕ 3 БИРАЧКИ СПИСАК

Члан 3.1

Држављанин Босне и Херцеговине, који је напунио осамнаест (18) година живота или је старији, остварује своје бирачко право на основу регистрације у Централни бирачки списак. Свако лице се

лично пријављује за регистрацију. Нико не може поднијети пријаву за регистрацију у име другог лица.

Централни бирачки списак не садржи имена лица која су правоснажном одлуком надлежног органа лишена пословне способности.

Изборна комисија Босне и Херцеговине води Централни бирачки списак за цијелу територију Босне и Херцеговине.

Централни бирачки списак садржи имена и податке о држављанима Босне и Херцеговине који имају бирачко право и који су се регистровали да гласају. На основу података садржаних у Централном бирачком списку, за сваку општину се успоставља општински бирачки списак, који садржи имена и податке о свим бирачима који су се регистровали за гласање лично или у одсутности за ту општину.

Изборна комисија Босне и Херцеговине може утврдити бирачке спискове и за друге изборне јединице за које се проводе одређени избори, на основу података садржаних у Централном бирачком списку.

Надлежни општински орган одговоран је за регистрацију бирача који живе на територији те општине, те исправност и вјеродостојност података, прибављених за допуне, измјене и брисања из Централног бирачког списка.

Изборна комисија Босне и Херцеговине одговорна је за регистрацију бирача који живе ван територије Босне и Херцеговине, те исправност и вјеродостојност података, прибављених за допуне, измјене и брисања из Централног бирачког списка.

Централни бирачки списак и општински бирачки спискови су јавни документи.

Члан 3.2

У свакој општини надлежни општински орган, у сарадњи са општинском изборном комисијом, успоставља један или више центара за регистрацију бирача у јавним зградама или другим мјестима одређеним за ту сврху, организује и обучава особље или друга лица за регистрацију бирача, а која су овлаштена за провођење регистрације бирача.

Канцеларије у којима се воде и чувају матичне књиге, као и друге канцеларије доступне јавности, могу служити као центри за регистрацију. Центар за регистрацију не може се налазити у вјерском објекту, у згради која је власништво политичке странке или у којој је њено сједиште, у згради која је кориштена као мјесто за мучења или элостављања, или на мјестима у којима се служи и конзумира алкохол.

Сва лица овлаштена за регистрацију бирача проводе процес регистрације бирача у складу са овим законом, а на начин одређен прописима Изборне комисије Босне и Херцеговине.

Лице које у складу са овим законом има бирачко право, биће упознато са својим бирачким правом и може се регистровати за гласање, може допунити своје податке за регистрацију, или поднијети захтјев да промијени своју бирачку опцију у центру за регистрацију бирача у општини у којој борави, без обзира за коју се општину жели регистровати.

Члан 3.3

Пребивалиште је, у смислу овог закона, мјесто боравка у којем је држављанин имао пребивалиште према посљедњем Попису становништва проведеном на државном нивоу, или општина у којој је пријавио пребивалиште у складу са законом.

Члан 3.4

Држављанин Босне и Херцеговине, који има бирачко право, региструје се за општину у којој има пребивалиште, осим ако овим законом није друкчије одређено.

Држављанин Босне и Херцеговине, који има бирачко право у складу са овим законом и привремено живи у иностранству, региструје се за општину у којој је имао пребивалиште непосредно прије одласка у иностранство, ако је у тој општини имао пријављено пребивалиште и у тренутку подношења захтјева за регистрацију.

Члан 3.5

У Централни бирачки списак уносе се сљедећи подаци о држављанима Босне и Херцеговине који имају бирачко право: презиме и име, датум рођења, јединствени матични број, назив општине и насељеног мјеста гдје бирач има пребивалиште или боравиште, назив општине за коју је то лице регистровано као бирач, и редни број под којим је бирач регистрован.

Члан 3.6

Захтјев за регистрацију за гласање први пут, или захтјев за промјену бирачке опције, у складу са чланом 1.5 и чланом 3.4 овог закона, подноси лично подносилац захтјева.

Изборна комисија Босне и Херцеговине одређује начин и поступке којима се може провјерити тачност података у службеним евиденцијама које воде надлежни органи у Босни и Херцеговини, као и докумената предатих за лица која захтијевају да буду уписана у Централни бирачки списак, те предузима одговарајуће мјере у вези са додацима, исправкама и брисањима података из Централног бирачког списка, на основу своје одлуке или одлуке Изборног вијећа за приговоре и жалбе, или када Изборна комисија Босне и Херцеговине утврди да постоји разлог да се испита вјеродостојност или исправност података или документације поднесене у захтјеву, или у другом случају гдје је то неопходно да би се сачувао интегритет Централног бирачког списка у складу са овим законом.

Члан 3.7

Држављанин Босне и Херцеговине неће бити лишен било којег права због чињенице да се регистровао за гласање, као ни због чињенице да се регистровао да гласа за општину различиту од оне у којој тренутно борава.

Од бирача се неће тражити да документе у вези са регистрацијом или гласањем, а који су му издати од надлежних општинских органа, предочи у било које друге сврхе осим за регистрацију, потврду регистрације или гласање.

Члан 3.8

Надлежни општински органи који воде матичне књиге дужни су надлежном општинском органу доставити податке о умрлим лицима која су била старија од осамнаест (18) година и која су непосредно прије смрти становала у тој општини.

Надлежни општински органи који воде матичне књиге дужни су, након упоређивања родних листова и пријава мјеста боравка лица која тренутно бораве у тој општини, достављати надлежном општинском органу податке о лицима која су навршила осамнаест (18) година. Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује начин и поступак за обавјештавање лица која су навршила 18 година о поступку регистрације бирача.

Полицијски орган, који води евиденцију пребивалишта, дужан је надлежном општинском органу доставити податке о свим лицима која су навршила осамнаест (18) година и која су пријавила

пребивалиште на подручју те општине, као и податке о лицима која су ојавила пребивалиште из те општине.

Надлежни суд дужан је надлежном општинском органу доставити правоснажну судску одлуку којом је неко лице лишено пословне способности.

Члан 3.9

Припадник оружаних снага, који има бирачко право у складу са овим законом, региструје се да гласа, допуњава своје податке о регистрацији или подноси захтјев за промјену општине за коју ће гласати, код надлежног општинског органа.

Припадник оружаних снага који је регистрован за гласање у складу са овим законом може гласати на бирачком мјесту за гласање у одсутности у општини у којој је смјештен.

Припадник оружаних снага може захтијевати да добије свој гласачки листић на бирачком мјесту за гласање у одсутности у општини у коју је планирано његово распоређивање или прекоманда у периоду између датума регистрације и дана избора, ако предочи документе којима доказује планирано распоређивање или прекоманду у периоду регистрације.

Ако припадник оружаних снага у вријеме регистрације предочи документе о планираном отпуштању из службе у периоду између датума регистрације и првог дана избора, може захтијевати да свој гласачки листић добије на бирачком мјесту за гласање у одсутности у општини у којој намјерава гласати.

Члан 3.10

Лице чије име је изостављено са Централног бирачког списка, или које сматра да су подаци о њему нетачни, може уложити приговор општинској изборној комисији, са захтјевом да се његово име упише у Централни бирачки списак или да се његови подаци исправе у Централном бирачком списку у складу са Поглављем 6 овог закона.

Сваки држављанин Босне и Херцеговине има право извршити увид у Централни бирачки списак и поднијети приговор због унесених неважећих или нетачних података у Централном бирачком списку, у складу са одредбама Поглавља 6 овог закона.

Члан 3.11

Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе којима утврђује начин и поступак уписа у Централни бирачки списак:

1. бирача који први пут подносе захтјев за регистрацију, а чија имена се не налазе на посљедњем попису становништва проведеном на државном нивоу
2. бирача који живе ван територије Босне и Херцеговине и подносе захтјев за регистрацију ван територије Босне и Херцеговине, укључујући поступке за регистрацију поштом
3. бирача који су везани за своје домове због старости, болести или инвалидитета
4. бирача који су затвореници или су везани за установе, а имају право гласати и
5. бирача који су држављани млађи од осамнаест (18) година, али су изнад старосне границе коју утврди Изборна комисија Босне и Херцеговине, тако да се могу регистровати, али се не могу наћи на изводу бирача који имају бирачко право на дан избора. Одредбе овог закона које се односе на

држављане старије од осамнаест (18) година, осим одредби које се односе на бирачко право, примјењиваће се и на држављане који су достигли старосну доб у којој се могу регистровати и

6. бирача који су држављани Босне и Херцеговине, а навршиће осамнаест (18) година након истека рока за регистрацију бирача, али прије дана избора.

Члан 3.12

Изборна комисија Босне и Херцеговине својим прописима утврђује садржај, начин вођења, исправљања, допуњавања, закључивања, преписивања и излагања Централног бирачког списка, а нарочито начин измјена, допуна или брисања из Централног бирачког списка, на основу података добијених од надлежних општинских органа за регистрацију бирача у складу са чланом 3.1 став 6 овог закона.

Изборна комисија Босне и Херцеговине, прописима утврђеним у складу са претходним ставом, одређује начин уписа података о бирачима у Централни бирачки списак у случајевима када је документација из матичних књига уништена, оштећена или премјештена из општина.

Изборна комисија Босне и Херцеговине одређује начин и поступак којим се провјерава тачност података у матичним књигама које воде надлежни општински органи и у документима које поднесу лица која захтијевају да буду уписана у Централни бирачки списак, утврђује доказе којима се доказује пребивалиште или боравиште лица, крајњи рок до којег се лице мора регистровати као бирач да би могло гласати на одређеним изборима, те утврђује начин обавјештавања о поступку регистрације лица која су навршила осамнаест (18) година.

Члан 3.13

Да би држављанин Босне и Херцеговине који има бирачко право у складу са овим законом, а који је избјегло лице или привремено живи у иностранству, имао право да гласа на предстојећим изборима, може се регистровати да гласа поштом под условом да испуни и поднесе захтјев Изборној комисији Босне и Херцеговине. Захтјев мора бити примљен прије рока који утврди Изборна комисија Босне и Херцеговине. Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује форму формулара захтјева и одговарајућа упутства. Уз испуњен захтјев, који мора потписати подносилац захтјева, прилаже се и доказ о идентитету подносиоца захтјева предвиђен овим законом.

Држављанин Босне и Херцеговине који је претходно регистрован за гласање поштом, мора потврдити своју регистрацију за сваке изборе подношењем Потврдног формулара Изборној комисији Босне и Херцеговине. Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује садржај формулара и начин дистрибуције.

Држављанин Босне и Херцеговине који је регистрован за гласање поштом, а који се вратио у Босну и Херцеговину, подноси захтјев за допуну својих података за регистрацију надлежном општинском органу у општини у коју се вратио.

Ако се држављанин Босне и Херцеговине који је регистрован за гласање поштом вратио у Босну и Херцеговину прије истека рока до којег се мора регистровати да би гласао на наредним изборима, додјелиће му се одговарајуће бирачко мјесто и додаће се на извод из Централног бирачког списка за то бирачко мјесто.

Ако се држављанин Босне и Херцеговине, који је регистрован за гласање поштом, вратио у Босну и Херцеговину након истека рока до којег се мора регистровати да би гласао на сљедећим изборима, биће му дозвољено да гласа непотврђеним гласачким листићем на бирачком мјесту у општини у којој је регистрован да гласа, или на било којем другом бирачком мјесту посебно одређеном за ову сврху.

ПОГЛАВЉЕ 4 ОВЈЕРА И КАНДИДОВАЊЕ ЗА ИЗБОРЕ

Члан 4.1

Да би учествовали на изборима, политичке странке, независни кандидати, коалиције и листе независних кандидата овјеравају се код Изборне комисије Босне и Херцеговине.

Члан 4.2

Да би се овјерио за изборе за све органе на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини, независни кандидат или кандидат на листи кандидата политичке странке, независних кандидата или листи кандидата коалиције мора испуњавати сљедеће услове:

1. кандидат мора бити регистрован да гласа за општину унутар граница изборне јединице у којој се кандидује за функцију и
2. кандидат се може кандидовати само за функцију у једној изборној јединици, на било којем нивоу власти, и појавити се на само једној листи политичке странке, коалиције или листи независних кандидата.

Под изборном јединицом, у смислу одредби поглавља 9, 10 и 11 овог закона, подразумејева се вишечлана изборна јединица.

Члан 4.3

Да би учествовала на изборима, политичка странка мора бити регистрована код надлежног органа у једном од ентитета, у складу са законом. Уз захтјев за овјеру мора бити приложен доказа да је политичка странка регистрована код надлежног органа. Политичка странка мора поднијети захтјев за овјеру под истим називом под којим се регистровала код надлежног органа.

Члан 4.4

Захтјев за овјеру политичке странке или независног кандидата састоји се од списка који садржи име и презиме, оригинални потпис и јединствени матични број сваког регистрованог бирача који подржава пријаву политичке странке или независног кандидата.

Формулар за потписе утврђује Изборна комисија Босне и Херцеговине. Формулари се унапријед штампају, те садрже простор предвиђен за уписивање назива странке или имена и презимена независног кандидата, као и редне серијске бројеве.

Политичке странке или независни кандидати дужни су потписе прикупљати само на формуларима које им додијели Изборна комисија Босне и Херцеговине. Остали формулари, које достави политичка странка или независни кандидат, не узимају се у обзир.

Формулар за потписе такође садржи име и презиме, оригинални потпис и јединствени матични број лица које је одговорно за прикупљање потписа подршке.

Да би се овјерила за учешће на изборима, политичка странка мора поднијети Изборној комисији Босне и Херцеговине пријаву за учествовање на изборима, која садржи најмање:

1. три хиљаде (3.000) потписа регистрованих бирача за изборе за чланове Предсједништва Босне и Херцеговине
2. три хиљаде (3.000) потписа регистрованих бирача за изборе за посланике Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине

3. двије хиљаде (2.000) потписа регистрованих бирача за изборе посланика Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине, или за изборе народних посланика Народне скупштине Републике Српске

4. пет стотина (500) потписа регистрованих бирача за изборе посланика у кантоналне скупштине Федерације Босне и Херцеговине

5. сто (100) потписа регистрованих бирача за изборе за општинско вијеће, односно скупштину општине и за начелника у општини када се начелник бира непосредно, у општини у којој број регистрованих бирача у Централном бирачком списку на претходним изборима није био већи од десет хиљада (10.000) бирача, или двије стотине (200) потписа за изборе у општини у којој је овај број био већи од десет хиљада (10.000) регистрованих бирача.

Члан 4.5

Политичка странка чији члан је носилац мандата у истом органу за који политичка странка подноси захтјев за овјеру кандидатуре ослобођена је обавезе прикупљања потписа из члана 4.4 овог закона, изузев за изборе за чланове Предсједништва Босне и Херцеговине.

У смислу овог члана, политичка странка дужна је поднијети изјаву коју је потписао изабрани функционер, као и потврдни образац, којим се потврђује да је био члан те политичке странке у вријеме када је добио мандат и да је још члан те политичке странке.

Члан 4.6

Политичка странка подноси пријаву за овјеру надлежном органу најкасније сто четрдесет (140) дана прије дана избора.

Изборна комисија Босне и Херцеговине овјерава пријаву политичке странке за учествовање на изборима, ако су испуњени услови утврђени овим законом.

Ако Изборна комисија Босне и Херцеговине установи да су подаци из пријаве нетачни или непотпуни, о томе обавјештава подносиоца пријаве, који је дужан исправити неправилности у року од два (2) дана. По истеку овог рока, Изборна комисија Босне и Херцеговине одлучује да ли да потврди или одбије пријаву за учешће на изборима.

Ако Изборна комисија Босне и Херцеговине одбије пријаву, подносилац пријаве има право у року од два (2) дана поднијети захтјев Изборној комисији Босне и Херцеговине да поново размотри одлуку. Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси одлуку у року од три (3) дана.

Члан 4.7

Ако двије (2) политичке странке или коалиције или двије (2) листе независних кандидата имају идентичне називе или називе који су слични у толикој мјери да би могли збунити бирача или га довести у заблуду, Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује која политичка странка има право да користи тај назив у изборне сврхе, узимајући у обзир датум када се свака политичка странка регистровала код надлежног суда.

Члан 4.8

Да би се извршила овјера за учешће на изборима, независни кандидат мора Изборној комисији Босне и Херцеговине поднијети пријаву за учествовање на изборима која садржи најмање:

1. хиљаду пет стотина (1.500) потписа регистрованих бирача за изборе за чланове Предсједништва Босне и Херцеговине.

2. хиљаду пет стотина (1.500) потписа регистрованих бирача за посланике Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине

3. хиљаду (1000) потписа регистрованих бирача за изборе посланика Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине или народних посланика Народне скупштине Републике Српске

4. двјесто педесет (250) потписа регистрованих бирача за изборе посланика у кантоналној скупштини у Федерацији Босне и Херцеговине

5. сто (100) потписа регистрованих бирача за изборе за општинско вијеће, односно скупштину општине и за начелника у општини када се начелник бира непосредно.

Члан 4.9

Независни кандидат, који има мандат у истом органу за који се кандидује, ослобођен је обавезе прикупљања потписа из члана 4.8 овог закона, изузев обавезе прикупљања потписа за избор чланова Председништва Босне и Херцеговине.

Члан 4.10

Независни кандидат подноси пријаву за кандидатуру најкасније сто четрдесет (140) дана прије избора. Пријава садржи име и презиме, адресу, јединствени матични број, датум и потпис независног кандидата.

Изборна комисија Босне и Херцеговине потврђује пријаву независног кандидата за учествовање на изборима, ако су испуњени услови утврђени овим законом.

Изборна комисија Босне и Херцеговине провјерава у року од два (2) дана да ли је пријава поднесена у складу са овим законом, те овјерава, одбија пријаву или захтијева од кандидата да отклони неправилности у пријави.

Ако Изборна комисија Босне и Херцеговине установи да су подаци из пријаве нетачни или непотпуни, о томе обавјештава подносиоца пријаве, који је дужан исправити неправилности у року од два (2) дана. По истеку овог рока, Изборна комисија Босне и Херцеговине одлучује да ли да овјери или одбије пријаву за учешће на изборима.

Ако Изборна комисија Босне и Херцеговине одбије пријаву, подносилац пријаве има право да у року од два (2) дана поднесе захтјев Изборној комисији Босне и Херцеговине да поново размотри одлуку. Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси одлуку у року од три (3) дана.

Независни кандидат не може се истовремено кандидовати као независни кандидат у више од једне изборне јединице, нити се може истовремено кандидовати на листи политичке странке, листи независних кандидата или листи кандидата коалиције.

Независни кандидат не може повући кандидатуру прије овјере изборних резултата.

Члан 4.11

Да би се политичка странка или независни кандидат овјерили за изборе дужни су поднијети потписе подршке у складу са чл. 4.4. и 4.8. овог закона. Један бирач може на формулару за потпис подршке свој глас дати само једној политичкој странци или независном кандидату у једном ентитету. Изборна комисија БиХ регулише начин на који се потписи подршке провјеравају и потврђују.

Члан 4.12

Двије или више овјерених политичких странака које желе формирати коалицију морају Изборној комисији Босне и Херцеговине поднијети захтјев за овјеру под једним називом коалиције. Ако коалиције имају идентичне називе или називе који су слични називу политичке странке или коалиције у толикој мјери да би могли забунити бирача или га довести у заблуду, Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује ко има право да користи тај назив у изборне сврхе.

Коалиција подноси захтјев за овјеру најкасније сто десет (110) дана прије дана избора.

Ако су испуњени услови утврђени овим законом, Изборна комисија Босне и Херцеговине овјерава пријаву коалиције за учествовање на изборима.

Ако Изборна комисија Босне и Херцеговине установи да су подаци из пријаве нетачни или непотпуни, о томе обавјештава подносиоца пријаве, који отклања неправилности у року од два (2) дана. По истеку овог рока, Изборна комисија Босне и Херцеговине одлучује да ли да овјери или одбије пријаву за учешће на изборима.

Ако Изборна комисија Босне и Херцеговине одбије пријаву, подносилац пријаве има право да у року од два (2) дана поднесе захтјев Изборној комисији Босне и Херцеговине да поново размотри одлуку. Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси одлуку у року од три (3) дана.

Члан 4.13

Политичка странка која је члан коалиције не може у истој изборној јединици учествовати на изборима као члан друге коалиције или као посебна политичка странка.

Коалиција има статус политичке странке у изборном процесу од дана подношења захтјева за овјеру коалиције до дана овјере изборних резултата. Политичка странка се, као члан коалиције, не може повући из овјерене коалиције све до овјере изборних резултата.

Члан 4.14

Коалиција може задржати назив под којим је првобитно била овјерена само ако је сачињавају исте политичке странке које су биле овјерене као коалиција на претходним изборима.

Члан 4.15

За изборе у скупштину општине, односно општинско вијеће и за изборе у кантоналне скупштине, два (2) или више овјерених независних кандидата могу се удружити и поднијети једну листу независних кандидата, под једним именом. Листа независних кандидата подноси свој захтјев за овјеру најкасније сто десет (110) дана прије дана избора.

Изборна комисија Босне и Херцеговине овјерава пријаву листе независних кандидата за учествовање на изборима ако су испуњени услови утврђени овим законом.

Ако Изборна комисија Босне и Херцеговине установи да су подаци из пријаве нетачни или непотпуни, о томе обавјештава подносиоца пријаве, који је дужан отклонити неправилности у року од два (2) дана. По истеку овог рока, Изборна комисија Босне и Херцеговине одлучује да ли ће овјерити или одбити пријаву за учешће на изборима или не.

Ако Изборна комисија Босне и Херцеговине одбије пријаву, подносилац пријаве има право да у року од два (2) дана поднесе захтјев Изборној комисији Босне и Херцеговине да поново размотри одлуку. Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси одлуку у року од три (3) дана.

Члан 4.16

Уз пријаву за овјеру, политичка странка или независни кандидат прилажу таксу у износу који је одредила Изборна комисија Босне и Херцеговине за те изборе. Такса за овјеру се враћа ако политичка странка или независни кандидат добију најмање један мандат на изборима или ако захтјев буде одбијен. Ако је мандат освојила коалиција или листа независних кандидата, у смислу овог члана, сматраће се да је мандат освојила свака политичка странка у коалицији или сваки независни кандидат на листи независних кандидата, без обзира на то која је странка у коалицији или независни кандидат на листи независних кандидата добио мандат.

Члан 4.17

Да би политичка странка, коалиција, независни кандидат или листа независних кандидата била овјерена за учешће на изборима, дужни су уз сваку пријаву приложити сву потребну документацију и податке предвиђене овим законом.

Члан 4.18

Овјерена политичка странка, коалиција или листа независних кандидата доставља Изборној комисији Босне и Херцеговине листе кандидата за избор чланова за Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и кандидата за избор чланова Предсједништва Босне и Херцеговине.

Листе кандидата за изборе на свим другим нивоима власти подносе политичке странке, коалиције или листе независних кандидата надлежној изборној комисији у изборној јединици у којој су политичка странка, коалиција или листа независних кандидата овјерени за кандидатуру. Након потврђивања да је листа кандидата поднесена у складу са законом, надлежна изборна комисија подноси листу кандидата на овјеру Изборној комисији Босне и Херцеговине.

Члан 4.19

Овјерена политичка странка или коалиција подносе посебну листу кандидата за сваку изборну јединицу.

За општинске и кантоналне изборе број кандидата на листи кандидата политичке странке, коалиције или на листи независних кандидата може бити већи за десет процената (10%) од броја мандата који се дојељују.

За вишечлане изборне јединице, утврђене у поглављима 9, 10 и 11 овог закона, број кандидата на листи кандидата политичке странке или коалиције може бити већи за два (2) кандидата од броја мандата који се дојељују у тој вишечланој изборној јединици.

Свака листа кандидата укључује кандидате мушког и женског пола. Кандидати пола који је мање заступљен распоређују се на листе кандидата на следећи начин: најмање један (1) кандидат мање заступљеног пола међу прва два (2) кандидата, два (2) кандидата мање заступљеног пола међу првих пет (5) кандидата и три (3) кандидата мање заступљеног пола међу првих осам (8) кандидата, итд. Број кандидата мање заступљеног пола мора бити најмање једнак укупном броју кандидата на листи подијељеном са три (3), заокруженим на први нижи цијели број.

Листа кандидата садржи име, презиме, адресу пребивалишта, јединствени матични број и потпис сваког кандидата, потпис предсједника политичке странке, односно предсједника политичких странака у коалицији.

Члан 4.20

Име кандидата на листи политичке странке, коалиције или на листи независних кандидата не може се повући након што листу кандидата овјери Изборна комисија Босне и Херцеговине. Ако је

кандидат лишен пословне способности, или одбије мандат након овјере изборних резултата од Изборне комисије Босне и Херцеговине, име тог кандидата уклања се са листе кандидата, и мандат се дојељује у складу са чланом 9.11 осим за листе кандидата за кантоне и општине, када се мандат дојељује у складу са чланом 12.5. Кандидат или његов законски заступник, у случају када је кандидат неспособан, мора Изборној комисији Босне и Херцеговине поднијети изјаву о одбијању мандата у писаној форми. Кандидат не може повући своју кандидатуру прије овјере изборних резултата.

Члан 4.21

Листе кандидата политичких странака, листе независних кандидата и коалиција морају се поднијети надлежној изборној комисији из члана 4.18 овог закона најкасније деведесет пет (95) дана прије дана избора.

Надлежна изборна комисија из члана 4.18 овог закона подноси листе политичких странака, коалиција и независних кандидата Изборној комисији Босне и Херцеговине најкасније осамдесет пет (85) дана прије дана избора.

Изборна комисија Босне и Херцеговине прегледа листу кандидата и овјерава или одбија кандидате на листи најкасније двадесет (20) дана након што јој је листа кандидата поднесена. Изборна комисија Босне и Херцеговине обавјештава политичку странку, коалицију или листу независних кандидата о кандидатима који су одбијени. Политичка странка, коалиција или листа независних кандидата дужна је у року од пет (5) дана отклонити неправилности на листи кандидата, замјењивањем кандидата или обебјеђивањем додатне документације, ако Изборна комисија Босне и Херцеговине упути такав захтјев.

Ако Изборна комисија Босне и Херцеговине поново одбије кандидата са кандидатске листе, политичка странка, коалиција или листа независних кандидата има право у року од два (2) дана по одбијању поднијети захтјев Изборној комисији Босне и Херцеговине да поново размотри своју одлуку. Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси одлуку у року од три (3) дана.

Након истека рока за подношење листи кандидата, све до истека мандата органа, политичка странка, коалиција или листа независних кандидата не могу мијењати листу кандидата.

Члан 4.22

Изборна комисија Босне и Херцеговине води евиденцију о пријавама за овјеру учешћа на изборима.

Члан 4.23

Након овјеравања поднесених листи кандидата, Изборна комисија Босне и Херцеговине објављује листу кандидата са називима овјерених политичких странака, коалиција, независних кандидата и листи независних кандидата, за сваке изборе, према редослиједу који се добије жријебањем, у складу с чланом 5.15 овог закона. Листе кандидата објављују се у службеним гласилима најкасније четрдесет пет (45) дана прије дана избора. Листе кандидата се такође излажу на бирачким мјестима и објављују у средствима јавног информисања.

Члан 4.24

Свака политичка странка или коалиција, која је овјерена да предложи кандидате за Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Представнички дом Парламента Федерације Босне и Херцеговине или за Народну скупштину Републике Српске подноси Изборној комисији Босне и Херцеговине листу кандидата за компензационе мандате. Та листа доставља се за сваки од горе наведених органа за који је политичка странка или коалиција овјерена.

Листа кандидата за компензационе мандате садржи само имена кандидата који се већ налазе на редовним кандидатским листама које је поднијела политичка странка или коалиција за једну или више вишечланих изборних јединица. Кандидати који се налазе на листи кандидата за компензационе мандате могу бити са листе било које вишечлане изборне јединице једног ентитета и за исти изборни ниво. Листа кандидата за компензационе мандате је у складу са ставом 4. члана 4.19.

Листа кандидата за компензационе мандате неће се штампати на гласачком листићу и користи се само у сврху дојеле компензационе мандата на основу чл. 9.8, 10.6 и члана 11.6. Листе објављује у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине“ Изборна комисија БиХ.

ПОГЛАВЉЕ 5 ПРОВОЊЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 5.1

Гласање се проводи на бирачким мјестима, осим ако овим законом није друкчије одређено.

Бирачка мјеста одређује општинска изборна комисија најкасније петнаест (15) дана прије дана избора. Општинска изборна комисија, непосредно након одређивања бирачких мјеста, подноси списак локација бирачких мјеста Изборној комисији Босне и Херцеговине. Изборна комисија Босне и Херцеговине може промијенити локацију бирачког мјеста ако утврди да није погодна за гласање.

Бирачко мјесто не може се налазити у вјерском објекту, згради органа власти, згради која је власништво политичке странке или у којој је сједиште политичке странке, згради која је кориштена као мјесто за мучења или елостављања, или мјесту гдје се служи или конзумира алкохол.

Свако бирачко мјесто означава се редним бројем.

Општинска изборна комисија, најкасније петнаест (15) дана прије дана избора, објављује која су бирачка мјеста одређена за гласање и гдје бирачи могу гласати.

Члан 5.2

Бирачко мјесто одређује се према броју бирача, који, у правилу, не може бити већи од једне хиљаде (1.000), узимајући у обзир и удаљеност бирача од бирачког мјеста.

У просторији одређеној за гласање уређује се посебан простор у којем је обезбијеђена тајност гласања.

Општинска изборна комисија дужна је благовремено обезбиједити да простор одређен за бирачко мјесто буде припремљен и отворен за вријеме гласања.

Под бирачким мјестом и његовом околином, у смислу овог закона, сматра се бирачко мјесто као и простор у кругу од педесет (50) метара од улаза у зграду у којој се налази бирачко мјесто.

Члан 5.3

Општинска изборна комисија, у складу са упутством Изборне комисије Босне и Херцеговине, а најкасније дванаест (12) часова прије отварања бирачких мјеста на дан избора, доставља бирачком одбору бирачки материјал, укључујући одговарајући број гласачких кутија, гласачких листића и кандидатских листи, извод из Централног бирачког списка за одређено бирачко мјесто и формулар записника о раду бирачког одбора.

Бирачки одбор одговоран је за безбједност бирачког материјала од тренутка пријема тог материјала до завршетка свих својих дужности након отварања бирачког мјеста и уручења материјала општинској изборној комисији, у складу са одредбама овог закона.

На дан уочи избора, бирачки одбор утврђује да ли је изборни материјал за одређено бирачко мјесто достављен потпун и у исправном стању те да ли гласање може почети.

У случају да услови из претходног става нису испуњени, бирачки одбор о томе обавјештава општинску изборну комисију, која је обавезна исправити и отклонити све уочене недостатке који се односе на доставу изборног материјала.

Члан 5.4

Изборна комисија Босне и Херцеговине обезбјеђује бирачком одбору довољан број гласачких листића, укључујући један број додатних гласачких листића у односу на број гласачких листића који су према изводу из Централног бирачког списка потребни за то бирачко мјесто. Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе којима се утврђује начин задуживања гласачких листића издатих поједином бирачком мјесту.

Надлежна општинска изборна комисија, у складу са упутствима Изборне комисије Босне и Херцеговине, потврђује број примљених гласачких листића, као и број гласачких листића достављених бирачким мјестима.

Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе о контроли гласачких листића.

Члан 5.5

Сви чланови бирачког одбора или њихови замјеници морају бити присутни током цијелог процеса гласања, укључујући утврђивање резултата гласања.

Члан 5.6

Предсједник бирачког одбора, заједно са осталим члановима бирачког одбора, одржава ред на бирачком мјесту и његовој околини. Ако се ред на бирачком мјесту наруши, предсједник бирачког одбора може затражити помоћ полиције. Гласање се прекида док се на бирачком мјесту налазе припадници полиције.

Предсједник бирачког одбора може са бирачког мјеста и његове околине удаљити свако лице која нарушава ред. Свако удаљавање са бирачког мјеста биће забиљежено у записник о раду бирачког одбора. Бирачки одбор одлучује о удаљавању са бирачког мјеста посматрача акредитираног у складу са одредбама Поглавља 16 овог закона.

На бирачком мјесту и у његовој околини није дозвољено ношење оружја или опасних предмета, осим за припаднике полиције у случајевима наведеним у ставу 1 овог члана.

Није дозвољено доношење обиљежја и симбола са политичком конотацијом на бирачко мјесто и у његову околину.

Члан 5.7

Током гласања води се записник о раду бирачког одбора. Записник о раду бирачког одбора је писани документ у који се уписују информације у вези са гласањем, као и други догађаји који се дешавају на бирачком мјесту и у његовој околини, од отварања бирачког мјеста до утврђивања изборних резултата. Форму записника о раду бирачког одбора прописује Изборна комисија Босне и Херцеговине. У записник се уносе сљедећи подаци:

1. списак и количина изборног материјала, достављена бирачком мјесту
2. списак свих акредитованих посматрача на бирачком мјесту

3. запажања о свим важним догађајима до којих дође на бирачком мјесту и

4. сви подаци који се, у складу са одредбама овог закона, уносе у записник о раду бирачког одбора.

Члан бирачког одбора, бирач, или акредитовани посматрач може у записник о раду бирачког одбора унијети своје мишљење или примједбе на процес гласања. Ако ово лице лично не потпише записник о раду бирачког одбора, његово мишљење или примједба неће бити разматрани.

Члан 5.8

Прије почетка гласања, бирачки одбор, у саставу предвиђеном чланом 5.5 овог закона, у присуству акредитованих посматрача ће:

1. изложити празне гласачке кутије и запечатити их
2. пребројати и уписати у одговарајуће формуларе укупан број бирача за бирачко мјесто на основу извода из Централног бирачког списка и
3. пребројати и уписати у одговарајуће формуларе укупан број свих гласачких листића који су примљени за то бирачко мјесто.

Члан 5.9

Гласање траје непрекидно у току дана, са почетком у 07.00 часова и завршетком у 19.00 часова. Ако дође до нарушавања реда, предсједник бирачког одбора може прекинути гласање док се не успостави ред. Разлози и узроци прекида гласања уносе се у записник о раду бирачког одбора.

Бирачко мјесто затвара се у 19.00 часова. Бирачима који чекају у реду на бирачком мјесту у вријеме његовог затварања дозвољено је да гласају.

Ако је због нарушавања реда гласање прекинуто у трајању до три (3) часа или краће, гласање ће се продужити за период у дужини трајања тог прекида, о чему одлучује предсједник бирачког одбора. Ако је прекид трајао дуже од три (3) часа, о дужини периода за који се гласање продужава одлучује општинска изборна комисија.

Ако бирачко мјесто није отворено на вријеме, а кашњење је трајало до три (3) часа или краће, гласање на том бирачком мјесту може се продужити за временски период у дужини трајања кашњења. Ако је кашњење трајало дуже од три (3) часа, о дужини периода за који се гласање продужава одлучује општинска изборна комисија.

Члан 5.10

Изборна комисија Босне и Херцеговине и надлежни органи за провођење избора обезбјеђују да гласање буде тајно и да се обавља лично, гласачким листићем.

Члан 5.11

Чланови бирачког одбора дужни су објаснити бирачу начин гласања и обезбиједити тајност гласања.

Чланови бирачког одбора не смију да утичу на одлуку бирача.

Члан 5.12

Бирач гласа на бирачком мјесту у којем је уписан у извод из Централног бирачког списка.

Бирач који, у складу са овим законом, има право гласати за општину у којој је имао пребивалиште 1991. године, може гласати на бирачком мјесту за гласање у одсутности.

Предсједник или члан бирачког одбора утврђује идентитет бирача на основу важеће личне исправе.

Важећа лична исправа, са фотографијом, у смислу претходног става, један је од сљедећих докумената:

1. лична карта
2. пасош
3. возачка дозвола
4. војна легитимација
5. важећа лична исправа издата од земље домаћина
6. избјеглички картон издат од владе земље домаћина или друге међународне организације.

Ако је бирач промијенио име, обавезан је, уз једну од наведених личних исправа, дати на увид и рјешење о промијени имена издато од надлежног органа.

Члан 5.13

Члан бирачког одбора дужан је утврдити идентитет бирача, означити његово име и презиме на изводу из Централног бирачког списка на који ће се бирач потписати, потом члан бирачког одбора издаје одговарајући гласачки листић или листиће.

Члан 5.14

Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује изглед гласачког листића за изборе на свим нивоима власти, укључујући ниво Босне и Херцеговине, ентитета, Брчко Дистрикта, кантона и општине.

Гласачки листић омогућава бирачу да гласа само за једну од сљедећих опција:

1. независног кандидата или
2. политичку странку, коалицију или листу независних кандидата или
3. могућност да у оквиру листе кандидата једне политичке странке, коалиције или листе независних кандидата, означи једног или више кандидата. Ако је бирач исправно означио једног или више кандидата на једној листи, сматра се да је та листа добила један важећи глас у сврху распојеле мандата.

Бирач може гласати само на начин који је утврђен у овом члану.

Члан 5.15

Гласачки листић садржи само сљедеће податке:

1. датум избора
2. назив органа за који се врши избор

3. називе политичких странака, коалиција, листи независних кандидата и имена независних кандидата, по редослиједу утврђеном на збирној листи жријебањем проведеним како би се одредио њихов редослијед на гласачком листићу, као и имена свих кандидата на листама и

4. упутство о начину кориштења и испуњавања гласачког листића.

За сваку политичку странку, коалицију, листу независних кандидата и независног кандидата, жријебањем се извлачи број, како би се одредио њихов редослијед на гласачком листићу. Број добијен жријебањем користи се за одређену политичку странку или коалицију за сваки ниво избора за који се та политичка странка или коалиција појављује на гласачком листићу. Изборна комисија Босне и Херцеговине објављује мјесто, датум и вријеме одржавања жријебања за редослијед на гласачком листићу. Представници политичких странака, коалиција, листа независних кандидата, независних кандидата и други акредитовани посматрачи могу присуствовати жријебању.

Члан 5.16

Бирач гласа у посебном простору у којем је обезбијеђена тајност гласања.

Члан 5.17

Гласачки листић је неважећи:

1. ако није испуњен, или је испуњен тако да није могуће са сигурношћу утврдити којој је политичкој странци, коалицији, независном кандидату или листи независних кандидата бирач дао свој глас
2. ако су дописана имена кандидата или
3. ако је означено више од једне политичке странке, коалиције, независног кандидата или листе независних кандидата или
4. ако се на основу ознака, које је бирач дописао на гласачки листић, као што је потпис, може утврдити његов идентитет или
5. ако бирач означи гласачки листић на начин другачији од оног који је утврђен у члану 5.14.

Члан 5.18

Ако се име бирача не налази на изводу из Централног бирачког списка зато што се бирач регистровао да гласа ван земље, а вратио се да гласа лично у Босни и Херцеговини, његово име додаје се на посебан формулар који садржи све податке као и извод из Централног бирачког списка. Бирач се потписује на извод и има право да гласају непотврђеним гласачким листићем, у складу са одредбама овог закона.

Личне исправе бирача задржавају се док бирач не врати непотврђени гласачки листић у запечаћеној коверти. Бирач ставља свој гласачки листић у посебну коверту, на којој ће се назначити подаци на основу којих се може провјерити његово бирачко право. Коверта ће бити запечаћена прије него што је бирач убаци у гласачку кутију. Послије затварања бирачког мјеста и отварања гласачких кутија у складу са одредбама овог закона, бирачки одбор броји непотврђене гласачке листиће из гласачке кутије и записује добијени број у записник о раду бирачког одбора, те пакује и доставља све запечаћене коверте општинској изборној комисији. Општинска изборна комисија просљеђује Изборној комисији Босне и Херцеговине пакете запечаћених коверти са свих бирачких мјеста у тој општини. Изборна комисија Босне и Херцеговине потврђује да се тај бирач регистровао да гласа ван земље, као и бирачко право тог бирача прије него се отвори коверта и прије него што гласачки листић буде пребројан. Ако не може бити потврђено да се тај бирач регистровао за гласање ван земље и да има бирачко право, коверта се не отвара, нити се броји.

Члан 5.19

На захтјев бирача који је слијеп, неписмен или је физички неспособан, предсједник бирачког одбора одобрава примјену поступка по којем друго лице, које изабере бирач који није у могућности да гласа, помаже том бирачу при потписивању извода из Централног бирачког списка и гласању.

Лице које помаже при гласању не може бити члан бирачког одбора, акредитовани посматрач или посматрач политичке странке, коалиције, листе независних кандидата или независног кандидата.

Лице које помаже бирачу да гласа написаће своје име штампаним словима на извод из Централног бирачког списка до имена бирача којем је помагало и потписати се. Лице које помаже том бирачу не мора бити регистрован бирач.

Једно лице може, у смислу става 1. и става 2. овог члана, помагати само једном бирачу.

Члан 5.20

У случају оштећења гласачког листића у току гласања, бирачки одбор дужан је бирачу издати нови гласачки листић и одложити оштећени листић у посебну коверту са назнаком “ оштећени гласачки листићи“ .

Члан 5.21

Држављанин Босне и Херцеговине који има бирачко право, а који је у иностранству, има право гласати поштом. Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује начин и процедуру гласања држављана Босне и Херцеговине поштом.

Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе за гласање држављана Босне и Херцеговине који имају бирачко право, а који су везани за домове због старости, болести или инвалидитета, који су затвореници или су везани за установе.

Члан 5.22

Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе за бројање гласачких листића и утврђивање резултата гласања бирача који су гласали непотврђеним гласачким листићима, бирача који су гласали гласачким листићима за гласање у одсутности, бирача затвореника или бирача који су везани за установе, бирача који су везани за домове и нису у могућности да дођу на бирачко мјесто због старости, болести или инвалидитета, као и бирача који су гласали поштом.

Сви остали гласачки листићи броје се на бирачким мјестима, осим ако Изборна комисија Босне и Херцеговине утврди да ће се гласачки листићи бројати у једном или више главних центара за бројање. Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе за бројање гласова и утврђивање резултата у Главном центру за бројање. Резултати гласања у Главном центру за бројање биће јавно изложени у центру за бројање, како би јавност могла имати увида у њих.

Изборна комисија Босне и Херцеговине именује директора Главног центра за бројање, као и три (3) замјеника. Директор и његови замјеници именују се из редова различитих конститутивних народа, односно један из реда осталих. Директор и његови замјеници су лица са искуством у изборној проблематици и нису чланови политичке странке.

Гласачки листићи броје се тако да се не наруши тајност гласања.

Члан 5.23

Ако се бројање гласачких листића врши на бирачком мјесту, бирачки одбор почиње утврђивати резултате гласања након завршетка процеса гласања и затварања бирачког мјеста.

Бирачки одбор прво броји неискориштене и упропаштене гласачке листиће, и ставља их у одвојене пакете који се након тога запечате.

Бирачки одбор након тога одвојено броји бираче који су потписали изводе из Централног бирачког списка, бираче који су потписали посебан извод из члана 5.18 овог закона, те утврђује укупан број бирача који су гласали на бирачком мјесту и уписује ове податке у одговарајуће формуларе. Бирачки одбор затим отвара једну по једну гласачку кутију и броји коверте са непотврђеним гласачким листићима, ако их има, као и гласачке листиће који се налазе у гласачкој кутији. Након тога, бирачки одбор броји важеће гласачке листиће којима је гласано за сваку поједину политичку странку, коалицију, листу независних кандидата и независног кандидата, као и број гласова за сваког кандидата на листи кандидата, те утврђује број неважећих гласачких листића.

Члан 5.24

Након затварања бирачког мјеста на којем су гласали бирачи у одсутности, бирачки одбор разврстава гласачке листиће по општинама за које су бирачи гласали и доставља их надлежним општинским изборним комисијама. Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује начин и поступак разврставања гласачких листића по општинама и њихово достављање надлежним изборним комисијама.

Члан 5.25

Изузев у случају кад Изборна комисија Босне и Херцеговине утврди да ће се бројање јелимично или у потпуности обавити у центрима за бројање, у складу са чланом 5.22, ставом 2. овог закона, након затварања бирачког мјеста и завршетка поступка бројања бирачки одбор у одговарајуће формуларе уноси сљедеће податке:

1. укупан број гласова
2. укупан број важећих гласова за сваку политичку странку, коалицију, листу независних кандидата и независног кандидата
3. укупан број гласова за сваког појединачног кандидата на листи кандидата
4. укупан број неважећих гласачких листића, посебно наводећи број гласачких листића који су неважећи јер нису испуњени, а посебно број гласачких листића који су неважећи јер су погрешно испуњени
5. укупан број упропаштених гласачких листића
6. укупан број непотврђених гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији, ако их има и
7. укупан број неискориштених гласачких листића.

Записник о раду бирачког одбора и одговарајуће формуларе потписују сви чланови бирачког одбора. Ако неки члан одбије да се потпише, предсједник или један од чланова који се потписују то ће евидентирати заједно са разлозима непотписивања.

Члан 5.26

Након утврђивања резултата гласања, бирачки одбор одмах, а најкасније дванаест (12) часова након затварања бирачког мјеста, доставља надлежној општинској изборној комисији записник о раду

бирачког одбора, извод из Централног бирачког списка, све посебне формуларе из члана 5.18 овог закона, све непотврђене гласачке листиће, важеће гласачке листиће, неважеће гласачке листиће, те одвојено неискориштене и упропаштене гласачке листиће, као и све друге формуларе које захтијева Изборна комисија Босне и Херцеговине. Предсједник бирачког одбора задржава примјерак извјештаја о резултатима гласања.

Предсједник бирачког одбора јавно излаже резултате гласања на бирачком мјесту како би јавност могла имати увида у њих.

Бирачки одбор испоручује сав преостали изборни материјал општинској изборној комисији.

Члан 5.27

Након што од бирачких одбора добије сву документацију и материјале за изборе, општинска изборна комисија утврђује обједињене збирне резултате гласањаведеног на територији те општине за органе на свим нивоима власти за које су проведени избори и о томе саставља записник, који се подноси Изборној комисији Босне и Херцеговине у року од двадесет и четири (24) часа по затварању бирачких мјеста. Обједињени збирни резултати гласања за општину садрже исте податке према члану 5.25 овог закона. Општинска изборна комисија задржава примјерак обједињених збирних резултата гласања и дистрибуира га другим изборним органима, у складу са прописима Изборне комисије Босне и Херцеговине.

Општинска изборна комисија ће јавно изложити обједињене збирне резултате избора како би јавност могла имати увида у њих.

Члан 5.28

При утврђивању изборних резултата за органе на сваком нивоу власти, Изборна комисија Босне и Херцеговине узима у обзир приликом бројања и гласачки листић којим је поштом гласао бирач који живи у иностранству, под условом да је пошта Изборној комисији Босне и Херцеговине доставила гласачки листић у временском року и до датума који су утврђени прописима Изборне комисије. Да би били прихватљиви, гласачки листићи на коверти морају имати поштански печат са датумом до дана избора.

Гласачки листићи за гласање поштом, који нису достављени у складу са претходним ставом, неће се бројати.

Да би се бројао гласачки листић који је благовремено достављен поштом, бирач, за ког је утврђено да је исправно регистрован за гласање поштом, мора га вратити у запечаћеној коверти како би се обезбиједила тајност гласања тог лица, и уз њега приложити копију једне од личних исправа према члану 5.12 овог закона.

Члан 5.29

Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе о потврђивању изборних резултата.

Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује изборне резултате за органе на свим нивоима власти у року утврђеном својим прописима.

Прописима Изборне комисије Босне и Херцеговине одређују се редослијед утврђивања изборних резултата за органе на свим нивоима власти, рокови за утврђивање изборних резултата, начин на који се детаљан табеларни приказ резултата ставља на располагање јавности, те начин објављивања изборних резултата. Детаљан табеларни приказ резултата гласања укључује резултате на нивоу бирачког мјеста, с тим да се не наруши тајност гласања, утврђена чланом 5. 10.

Члан 5.30

Након што Изборна комисија Босне и Херцеговине објави изборне резултате, општинска изборна комисија, овјерена политичка странка, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидат, могу захтијевати да Изборна комисија Босне и Херцеговине поново броји гласачке листиће у одређеним изборним јединицама у којима су се политичка странка, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидат кандидовали за изборе. Акредитовани посматрач може захтијевати да Изборна комисија Босне и Херцеговине поново броји гласачке листиће на бирачком мјесту на којем је био посматрач. Овјерена политичка странка, коалиција, листа независних кандидата, независни кандидат или акредитовани посматрач могу захтијевати од Изборне комисије Босне и Херцеговине да поново броји гласачке листиће за гласање у одсућности, гласачке листиће којима се гласало ван Босне и Херцеговине или непотврђене гласачке листиће.

Група од педесет (50) или више бирача који су гласали на истом бирачком мјесту може захтијевати да Изборна комисија Босне и Херцеговине поново броји гласачке листиће на бирачком мјесту на којем су гласали.

Општинска изборна комисија може захтијевати да Изборна комисија Босне и Херцеговине поново броји гласачке листиће на бирачком мјесту у њеној општини.

Изборна комисија Босне и Херцеговине може разматрати захтјев за поновно бројање гласачких листића, ако су испуњени сљедећи услови:

1. да је захтјев поднесен у писаној форми и да га је потписао акредитовани посматрач, група од педесет (50) или више бирача који су гласали на истом бирачком мјесту, независни кандидат, предсједник политичке странке, носилац листе независних кандидата или било који од предсједника политичких странака које су формирале коалицију, или већина чланова општинске изборне комисије
2. да су у захтјеву тачно наведене чињенице које оправдавају поновно бројање, укључујући чланове овог закона који нису поштовани или су прекршени
3. да је у захтјеву наведен приближан број гласачких листића за које се вјерује да нису исправни
4. да је у захтјеву наведено како би ова повреда закона утицала на изборне резултате и
5. да је захтјев поднесен Изборној комисији Босне и Херцеговине у року од три (3) дана од дана када је Изборна комисија Босне и Херцеговине објавила изборне резултате.

Изборна комисија Босне и Херцеговине може, ако јој није поднесен захтјев за поновно бројање у смислу става 1. овог члана, или ако се захтјев за поновно бројање не сматра ваљаним у смислу става 3. овог члана, самоиницијативно наредити поновно бројање гласачких листића.

Изборна комисија Босне и Херцеговине наређује поновно бројање гласачких листића ако утврди да је учињена повреда овог закона, и да та повреда утиче на дојелу мандата.

Члан 5.31

Ако Изборна комисија Босне и Херцеговине нареди поновно бројање гласачких листића, тачно ће навести који ће се гласачки листићи поново бројати, као и датуме, мјеста и поступке за поновно бројање. Кандидати политичких странака, коалиција, листи независних кандидата и независни кандидати који се појављују на гласачком листићу за који се врши поновно бројање, као и други акредитовани посматрачи, могу бити присутни у току поновног бројања.

Члан 5.32

Након завршетка поновног бројања гласачких листића, Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује изборне резултате за органе на сваком поједином нивоу власти.

ПОГЛАВЉЕ 6 ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА

Члан 6.1

Заштиту изборног права обезбјеђују изборне комисије, Изборно вијеће за приговоре и жалбе и Апелациони ојел Суда Босне и Херцеговине.

Члан 6.2

Свако лице, политичка странка или коалиција која има правни интерес или чије је право, установљено овим законом, повријеђено, може надлежном органу уложити приговор најкасније у року од три (3) дана од учињене повреде, ако није друкчије предвиђено законом.

Члан 6.3

Приговор се подноси у писаној форми. Приговор садржи кратак опис учињене повреде и доказе који потврђују наводе приговора. Приговор мора потписати подносилац приговора. Ако је подносилац приговора политичка странка или коалиција, приговор потписује предсједник или овлаштени представник политичке странке или коалиције.

Приговор се доставља свим странама наведеним у приговору. Стране наведене у приговору могу се у року од четрдесет осам (48) часова од пријема приговора, у писаној форми, изјаснити о наводима приговора. Надлежни органи могу одредити саслушање страна.

Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује процедурална упутства за рјешавање по приговорима поднесеним изборним комисијама.

Члан 6.4

Општинска изборна комисија у својој општини има првостепену надлежност за одлучивање о свим питањима која нису експлицитно додијељена Изборном вијећу за приговоре и жалбе, или Апелационом вијећу сходно члану 6.6.

Општинска изборна комисија дужна је да размотри приговор и донесе одлуку у року од четрдесет осам часова (48) након истека рока утврђеног чланом 6.3, став 2, овог закона. Општинска изборна комисија дужна је о својој одлуци одмах да обавијести подносиоца приговора, као и друге стране.

Приговор који је, према члану 6.2 овог закона, поднијело неовлаштено лице, или ако приговор није правовремено поднесен, одбацује се.

Члан 6.5

Општинска изборна комисија може наредити предузимање мјера којима се отклањају неправилности на које се односи приговор из члана 6.4 овог закона, што укључује, али се не ограничава на додавање или брисање имена(а) бирача са Централног бирачког списка, смјењивање лица које ради на регистрацији бирача или у бирачком одбору, измјену одлуке те комисије или одлуке органа нижег нивоа, или наређивање одређеном лицу или странци да обуставе активности којима се крши овај закон.

Члан 6.6

Изборно вијеће за приговоре и жалбе је орган установљен овим законом, који има првостепену надлежност за одлучивање:

1. о повредама правила понашања из Поглавља 7 овог закона, изузев повреда из Поглавља 7 овог закона до којих је дошло на бирачком мјесту, и
2. о повредама правила из Поглавља 15 овог закона.

Изборно вијеће за приговоре и жалбе надлежно је за рјешавање по жалбама на одлуке изборних комисија, изузев на одлуке Изборне комисије Босне и Херцеговине.

Изборно вијеће за приговоре и жалбе приговор или жалбу који су му поднесени, а не спадају у његову надлежност, доставља Изборној комисији или надлежној општинској изборној комисији.

Ако је неоспорно да су приговор или жалба неосновани, Изборно вијеће за приговоре и жалбе може их одбацити одлуком најмање три (3) члана.

Члан 6.7

На одлуке свих изборних комисија може се уложити жалба Изборној комисији Босне и Херцеговине, осим ако се ради о повредама правила понашања из Поглавља 7 овог закона до којих је дошло на бирачком мјесту. Жалба на ове одлуке подноси се Изборном вијећу за приговоре и жалбе, сходно члану 6.6.

Приликом рјешавања жалби, Изборна комисија Босне и Херцеговине и Изборно вијеће за приговоре и жалбе могу поступати на основу утврђених чињеница или одржавати расправе. Изборна комисија Босне и Херцеговине и Изборно вијеће за приговоре и жалбе могу дозволити странама да поднесу нове доказе, или своје одлуке заснивати на документацији из списка комисија нижег степена.

Ако се приговор о наводним кршењима Правила понашања, која су регулисана Поглављем 7 овог закона, или кршења правила, регулисана Поглављем 15 овог закона, поднесе непосредно Изборној комисији Босне и Херцеговине, Изборна комисија Босне и Херцеговине упућује приговор Изборном вијећу за приговоре и жалбе, или надлежној општинској изборној комисији.

Члан 6.8

Изборно вијеће за приговоре и жалбе се састоји од пет (5) чланова: једног члана из реда хрватског народа, једног члана из реда бошњачког народа, једног члана из реда српског народа, једног члана из реда осталих и једног члана из Изборне комисије Босне и Херцеговине. Осим у случају који је регулисан чланом 18.2 овог закона, чланове Вијећа бира Изборна комисија Босне и Херцеговине из реда судија или правних стручњака са одговарајућом стручношћу и искуством у провођењу избора. Предсједника Изборног вијећа за приговоре и жалбе бира Изборна комисија Босне и Херцеговине из реда својих чланова.

Предсједник Изборног вијећа за приговоре и жалбе не може истовремено бити предсједник Изборне комисије Босне и Херцеговине. Предсједник Изборног вијећа не може учествовати у раду Изборне комисије Босне и Херцеговине приликом разматрања одлука Изборног вијећа за приговоре и жалбе.

Чланови Изборног вијећа за приговоре и жалбе бирају се на пет (5) година и могу бити бирани највише два пута узастопно.

Члан 2.1 став 2. и члан 2.8 примјењују се на чланове Изборног вијећа за приговоре и жалбе. Изборна комисија Босне и Херцеговине овлаштена је да одузме имунитет члановима Изборног вијећа за приговоре и жалбе.

Члан 6.9

Изборно вијеће за приговоре и жалбе има овлаштења да забрани ангажовање одређеног лица за рад на бирачком мјесту, у центру за регистрацију бирача, у општинској изборној комисији или другој изборној комисији, успостављеној у складу са чланом 2.21 овог закона.

Изборно вијеће за приговоре и жалбе може изрећи слjedeће санкције, уз сагласност Изборне комисије Босне и Херцеговине:

1. новчану казну која не прелази износ од десет хиљада (10.000) конвертибилних марака
2. уклањање кандидата са листе кандидата ако се утврди да је кандидат лично одговоран за повреду
3. поништење овјере политичке странке, коалиције, листе независних кандидата или независног(их) кандидата.

Изборно вијеће за приговоре и жалбе у писаној форми образлаже правну и чињеничну основу своје одлуке и доставља је свим заинтересованим странама. Ако чланом 6.6 овог закона није друкчије одређено, одлуке Изборног вијећа за приговоре и жалбе су коначне и обавезујуће, и биће објављене.

Изборно вијеће за приговоре и жалбе својим пословником регулише начин одлучивања, доношења и објављивања одлука. Пословник се доноси консензусом чланова Вијећа, уз сагласност Изборне комисије Босне и Херцеговине.

Члан 6.10

Изборна комисија Босне и Херцеговине, када одлучује о приговорима или жалбама, има овлаштења да нареди изборној комисији, центру за регистрацију бирача или бирачком одбору да подузму мјере којима се отклањају утврђене неправилности. Изборна комисија Босне и Херцеговине такође има овлаштења да изрекне слjedeће санкције

1. новчану казну која не прелази износ од десет хиљада (10.000) конвертибилних марака
2. уклањање имена кандидата са листе кандидата ако се утврди да је кандидат лично одговоран за повреду
3. поништење овјере политичке странке, коалиције, листе независних кандидата или независног(их) кандидата и
4. забрану ангажовања одређеног лица за рад на бирачком мјесту, у центру за регистрацију бирача, у општинској изборној комисији или другој изборној комисији успостављеној у складу са чланом 2.21 овог закона.

Члан 6.11

Ако изборна комисија или Изборно вијеће за приговоре и жалбе сматра да је учињено кривично јело које се односи на изборни процес, дужно је то јело пријавити надлежном јавном тужиоцу, у складу са законима ентитета и Брчко Дистрикта.

Приликом подношења пријаве, изборна комисија или Изборно вијеће за приговоре и жалбе наводи и доказе који су му познати, те предузима потребне мјере како би се сачували трагови наводно почињеног кривичног јела, предмети којима је или помоћу којих је учињено то јело, и други докази.

Члан 6.12

Апелационо ојелјење Суда Босне и Херцеговине надлежно је да рјешава по жалбама на одлуке Изборне комисије Босне и Херцеговине или Изборног вијећа за приговоре и жалбе. Жалба се подноси Апелационом ојелјењу Суда Босне и Херцеговине у року од пет (5) дана од доношења одлуке Изборне комисије Босне и Херцеговине или Изборног вијећа за приговоре и жалбе.

ПОГЛАВЉЕ 7 ПРАВИЛА ПОНАШАЊА ЗА ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ, КОАЛИЦИЈЕ, ЛИСТЕ НЕЗАВИСНИХ КАНДИДАТА И НЕЗАВИСНЕ КАНДИДАТЕ

Члан 7.1

Политичке странке, коалиције, листе независних кандидата и независни кандидати имају право:

1. водити изборну кампању у мирном окружењу
2. организовати и одржавати јавне скупове на којима могу слободно износити своје ставове како би стекли подршку бирача и
3. штампати и дијелити плакате, постере и друге материјале у вези са изборном кампањом.

За јавни скуп из тачке (2) претходног става није потребно одобрење надлежног органа, с тим што је организатор дужан да двадесет и четири (24) часа прије одржавања таквог скупа о томе обавијести орган надлежан за одржавање јавног реда и мира.

Члан 7.2

Надлежни општински орган дужни су обезбиједити равноправан третман политичким странкама, коалицијама, листама независних кандидата и независним кандидатима у њиховим захтјевима да јавна мјеста и јавне објекте користе у сврху кампање, укључујући одржавање скупова, излагање огласа, плаката, постера и другог сличног материјала.

Забрањено је уклањати, прекривати, оштећивати или мијењати штампане огласе, плакате, постере или друге материјале који се, у складу са законом, користе у сврху изборне кампање политичких странака, коалиција, листи независних кандидата или независних кандидата.

Надлежни органи неће дозволити политичким странкама, коалицијама, листама независних кандидата и независним кандидатима да постављају огласе, плакате, постере, односно да пишу своја имена или слогане који су у вези са изборном кампањом, унутар или на зградама у којима су смјештени органи државне власти, на јавним путевима или изнад њих, као ни на саобраћајним знацима.

Члан 7.3

Кандидатима и присталицама политичких странака, листи независних кандидата и коалиција, као и независним кандидатима и њиховим присталицама, те запосленима у изборној администрацији није дозвољено:

1. носити и показивати оружје на политичким скуповима, бирачким мјестима и њиховој околини, као и за вријеме окупљања у вези са активностима политичких странака, коалиција, листи независних кандидата и независних кандидата у изборном процесу
2. ометати скупове других политичких странака, коалиција и независних кандидата, као и подстицати друге на такве активности
3. спречавати новинаре да врше свој посао у складу са правилима професије и изборним правилима

4. обећавати новчане награде с циљем добијања подршке бирача или пријетње присталицама других политичких странака, коалиција, листи независних кандидата и независних кандидата
5. подстицати на гласање лице која нема право гласа
6. подстицати лица да гласају више пута на истим изборима, или да гласају у име другог лица или
7. користити се језиком који би некога могао навести или подстаћи на насиље или ширење мржње, или објављивати или употребљавати слике, симболе или друге материјале који могу имати такво дејство.

Забрањено је лажно представљање у име било које политичке странке, коалиције, листе независних кандидата или независног кандидата

Члан 7.4

У периоду који почиње двадесет и четири (24) часа прије отварања бирачких мјеста и траје до њиховог затварања, политичким странкама, коалицијама, листама независних кандидата и независним кандидатима забрањено је учествовање у јавним политичким активностима што укључује, али се не ограничава само на сљедеће:

1. одржавање скупова у циљу изборне кампање
2. излагање на бирачком мјесту и у његовој околини било каквих материјала у циљу вршења утицаја на бираче
3. кориштење домаћих и међународних средства јавног информисања у циљу вршења утицаја на бираче
4. кориштење мегафона или других разгласних уређаја у циљу вршења утицаја на бираче и
5. свака активност којом се омета или опструира изборни процес.

ПОГЛАВЉЕ 8 ПРЕДСЈЕДНИШТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 8.1

Чланове Предсједништва Босне и Херцеговине, који се непосредно бирају са територије Федерације Босне и Херцеговине - једног Бошњака и једног Хрвата, бирају бирачи регистровани да гласају у Федерацији Босне и Херцеговине. Бирач регистрован да гласа у Федерацији може да гласа било за Бошњака, било за Хрвата, али не за оба. Изабран је бошњачки и хрватски кандидат који добије највећи број гласова међу кандидатима из истог конститутивног народа.

Члана Предсједништва Босне и Херцеговине, који се непосредно бира са територије Републике Српске - једног Србина, бирају бирачи регистровани да гласају у Републици Српској. Изабран је кандидат који добије највећи број гласова.

Мандат чланова Предсједништва Босне и Херцеговине траје четири (4) године.

Члан 8.2

Кандидатска листа, у смислу овог поглавља, састоји се од имена кандидата за члана Предсједништва.

Члан 8.3

Предсједавајући Предсједништва Босне и Херцеговине мијења се сваких осам (8) мјесеци по начелу ротације између чланова Предсједништва.

Члан 8.4

Ако члан Предсједништва из било којих разлога престане вршити своју функцију, или ако је трајно или привремено неспособан за вршење функције, замјењујући члан Предсједништва преузима дужност члана Предсједништва у складу са Законом о попуњавању упражњеног мјеста члана Предсједништва БиХ у току трајања мандата ("Службени гласник БиХ", број 21/00)

Члан 8.5

Ако члан Предсједништва у току дванаест (12) мјесеци изостане са једне трећине (1/3) редовних сједница Предсједништва, сматраће се да је поднио оставку.

Члан 8.6

Мандат новог члана Предсједништва завршава кад би се завршио и мандат члана којег је замијенио. Нови члан Предсједништва преузима права, дужности и одговорности члана Предсједништва којег је замијенио, укључујући и предсједавање сједницама Предсједништва.

Члан 8.7

О постојању трајне неспособности за вршење функције члана Предсједништва одлучује Уставни суд Босне и Херцеговине.

Члан 8.8

Уставни суд Босне и Херцеговине може одлучити да је члан Предсједништва Босне и Херцеговине привремено неспособан за обављање своје функције.

Ако је члан Предсједништва Босне и Херцеговине привремено неспособан да обавља своју функцију у смислу става 1. овога члана, тада замјењујући тог члана преузима права, дужности и одговорности онеспособљеног члана Предсједништва Босне и Херцеговине, док Уставни суд Босне и Херцеговине не донесе одлуку да тај члан није више привремено неспособан за обављање функције.

ПОГЛАВЉЕ 9 ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Потпоглавље А ДОМ НАРОДА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 9.1

Начин избора делегата у Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине регулисан је у одредби члана 18.16 овог закона.

Потпоглавље Б ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 9.2

Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине састоји се од четрдесет два (42) члана, од којих двадесет осам (28) непосредно бирају бирачи регистровани за гласање за територију Федерације Босне и Херцеговине, а четрнаест (14) непосредно бирају бирачи регистровани за гласање за територију Републике Српске. Мандат чланова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине траје четири (4) године.

Од двадесет осам (28) чланова које непосредно бирају бирачи регистровани за гласање за територију Федерације Босне и Херцеговине, двадесет један (21) се бира из вишечланих изборних јединица према формули пропорционалне заступљености, у складу са чланом 9.6 овог закона, а седам (7) су компензациони мандати изабрани са територије Федерације, у складу са чланом 9.7 овог закона.

Од четрнаест (14) чланова које непосредно бирају бирачи регистровани за гласање на територији Републике Српске, девет (9) се бира из вишечланих изборних јединица према формули пропорционалне заступљености, у складу са чланом 9.6 овог закона, а пет (5) су компензациони мандати изабраних са територије Републике Српске као цјелине, у складу са чланом 9.7 овог закона.

Бирач има један гласачки листић за мандате пропорционалне заступљености у вишечланој изборној јединици за коју је регистрован.

Члан 9.3

Двадесет један (21) мандат из пет (5) вишечланих изборних јединица за Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, са територије Федерације Босне и Херцеговине, распојељује се на следећи начин:

Изборна јединица 1 састоји се од Кантона 1 и Кантона 10 и бира три (3) члана.

Изборна јединица 2 састоји се од Кантона 7 и Кантона 8 и бира три (3) члана.

Изборна јединица 3 састоји се од Кантона 5 и Кантона 9 и бира четири (4) члана.

Изборна јединица 4 састоји се од Кантона 4 и Кантона 6 и бира шест (6) чланова.

Изборна јединица 5 састоји се од Кантона 2 и Кантона 3 и Дистрикта Брчко и бира пет (5) чланова.

Члан 9.4

Девет (9) мандата из три (3) вишечлане изборне јединице за Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, са територије Републике Српске, распојељује се на следећи начин:

Изборна јединица 1 састоји се од општина: Босанска Крупа / Крупа на Уни, Босански Нови / Нови Град, Босанска Дубица / Козарска Дубица, Приједор, Босанска Градишка / Градишка, Лакташи, Србац, Прњавор, Босански Петровац / Петровац, Сански Мост / Српски Сански Мост, Бања Лука, Челинац, Дрвар / Српски Дрвар, Кључ / Рибник, Мркоњић Град, Јајце / Језеро, Скендер Вакуф / Кнежево, Котор-Варош, Шипово, Купрес / Српски Купрес и Костајница, и бира три (3) члана.

Изборна јединица 2 састоји се од општина: Дервента, Босанки Брод / Српски Брод, Ошак / Вукосавље, Босанки Шамац / Шамац, Орашје / Српско Орашје, Модрича, Градачац / Пелагићево, Бијељина, Добој, Грачаница / Петрово, Лопаре, Угљевик и Теслић, и Дистрикта Брчко, и бира три (3) члана.

Изборна јединица 3 састоји се од општина: Калесија / Осмаци, Зворник, Шековићи, Власеница, Братунац, Сребреница, Соколац, Хан Пијесак, Илица / Српска Илица, Стари Град Сарајево / Српски Стари Град, Ново Сарајево / Српско Ново Сарајево, Трново (РС), Пале (РС), Рогатица, Вишеград, Мостар / Српски Мостар, Невесиње, Калиновик, Гацко, Фоча / Србиње, Горажде / Српско Горажде, Чајничке, Рудо, Столац / Берковићи, Љубиње, Билећа, Требиње и Милићи, и бира три (3) члана.

Члан 9.5

Политичке странке, коалиције и независни кандидати, овјерени у складу са одредбама Поглавља 4 овог закона, могу се кандидовати за избор у изборној јединици.

Сваки независни кандидат за мандат у изборној јединици кандидује се са замјеником на истој листи кандидата. Замјеник нема никаквих надлежности или овлаштења, осим у случају када наслиједи мандат изабраног кандидата, у складу са чланом 9.10 овог закона.

Члан 9.6

У свакој изборној јединици мандати се распојељују на сљедећи начин: за сваку политичку странку и коалицију, укупан број важећих гласова које је политичка странка или коалиција освојила дијели се са 1, 3, 5, 7, 9, 11, и тако редом, све док је то потребно за ту распојелу мандата. Бројеви који се добију овом серијом дијелења су “ количници “. Број гласова за независног кандидата је количник тог кандидата. Количници се редају од највећег до најмањег. Мандати се дијеле по реду, почев од највећег количника, док се не расподијеле сви мандати изборне јединице за одређени орган.

Политичка странка, коалиција, листа независних кандидата и независни кандидат не може учествовати у распојели мандата ако не освоји више од 3% од укупног броја важећих гласачких листића у изборној јединици.

Члан 9.7

Компензациони мандати дојељују се на сљедећи начин:

У распојели компензационих мандата могу учествовати само политичке странке и коалиције. Прво се према формули утврђеној у члану 9.6 овог закона, распојељује укупан број мандата за законодавни орган који се дојељују за територију одређеног ентитета, умањен за број мандата које су освојили независни кандидати.

Од броја мандата које је добила листа политичке странке или коалиције примјеном овог поступка, одузима се број мандата које је та политичка странка или коалиција освојила, према поступку утврђеном у члану 9.6 овог закона. Преостали број је број компензационих мандата који листа добија.

Ако политичка странка или коалиција добије негативан број мандата примјеном поступка из претходног става, та политичка странка или коалиција задржаће мандате добијене у изборним јединицама, али неће добити ниједан компензациони мандат. У случају да једна или више листи добију негативан број мандата, у складу с тим се смањује број мандата који се распојељују према поступку из овог члана, како би се сачувао тачан број мандата у Представничком дому изабраних са територије одређеног ентитета.

Члан 9.8

Компензациони мандати које освоји политичка странка или коалиција, у складу са чланом 9.7 овог закона, дојељују се један по један кандидатима који нису изабрани са листе компензационих мандата те политичке странке или коалиције, од врха листе па све док мандати не буду расподијељени или док се листа не исцрпи.

Члан 9.9

Ако приликом распојеле у складу с чл. 9.6, 9.7 и 9.8 овог закона буду добијени идентични количници, мандат се дојељује жријебањем.

Мандати које листа добије распојељују се најприје међу кандидатима са листе, од којих је сваки добио најмање пет процената (5%) од укупног броја важећих гласова које је добила та листа и то дојелом мандата редослиједом од највећег до најмањег броја гласова. Ако има још мандата које треба додијелити листи, а преостали кандидати су добили мање од пет процената (5%) од укупног броја

важећих гласова које је та листа добила, распојела мандата међу преосталим кандидатима те листе врши се према њиховом редослиједу на листи.

Ако политичка странка или коалиција нема на листи довољан број кандидата да попуни мјеста која су јој додијелена, мандат се преноси на листу кандидата те политичке странке или коалиције у другој изборној јединици у складу са поступком утврђеним у члану 9.8 овог закона.

Члан 9.10

Ако мандат независног кандидата престане, у складу са одредбама члана 1.10 овог закона, његов замјеник преузима мандат који је имао независни кандидат. Замјеник завршава мандат независног кандидата и преузима права, дужности и одговорности независног кандидата. Ако замјеник није у могућности да прихвати мандат или остане до истека мандата из било којег разлога који је утврђен чланом 1.10 овог закона, мандат остаје упражњен до сљедећих редовно расписаних избора.

Члан 9.11

Ако мандат кандидата политичке странке или коалиције престане у складу са одредбама члана 1.10 овог закона, мандат се дојељује сљедећем кандидату са листе исте изборне јединице у складу са ставом 2. члана 9.9 овог закона. Упражњено мјесто компензационог мандата попуњава се са листе компензационих мандата те политичке странке.

Ако нема кандидата на листи исте изборне јединице, мандат се дојељује листи исте политичке странке или коалиције у другој изборној јединици у складу са ставом 3 члана 9.9 овог закона. Ако нема преосталих кандидата на било којој листи за политичку странку или коалицију, мандат остаје упражњен до сљедећих редовно расписаних избора.

Члан 9.12

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине сваке четири (4) године преиспитује изборне јединице и број мандата додијелених свакој изборној јединици утврђеној овим поглављем, како би се обезбиједило да су утврђене, узимајући у обзир географска ограничења, у складу са демократским принципима, а нарочито са пропорционалношћу између броја мандата и броја регистрованих бирача.

ПОГЛАВЉЕ 10 ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Потпоглавље А ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ ПАРЛАМЕНТА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 10.1

Представнички дом Парламента Федерације Босне и Херцеговине састоји се од сто четрдесет (140) посланика које непосредно бирају бирачи који су се регистровали за гласање на територији Федерације Босне и Херцеговине. Мандат посланика Представничког дома Федерације Босне и Херцеговине траје четири (4) године.

Одређени број посланика бира се из вишечланих изборних јединица према формули пропорционалне заступљености, из члана 9.6 овог закона. Компензациони мандати дојељују се са територије Федерације Босне и Херцеговине као цјелине, у складу са чланом 9.7 овог закона. Представнички дом Парламента Федерације Босне и Херцеговине, на основу смјерница из члана 10.2 овог закона, утврђује број мандата, границе вишечланих изборних јединица, те број компензационих мандата.

Бирач има један гласачки листић за мандате пропорционалне заступљености у вишечланим изборним јединицама за које је бирач регистрован. Овај гласачки листић узима се у обзир и за распојелу компензационих мандата у складу са чланом 10.5 овог закона.

Члан 10.2

Представнички дом Парламента Федерације Босне и Херцеговине, на основу смјерница из овог члана, утврђује број мандата, као и границе вишечланих изборних јединица, те број компензационих мандата.

Од сто четрдесет (140) мандата за Представнички дом Парламента Федерације Босне и Херцеговине, између двадесет три процента (23%) и двадесет седам процената (27%) су компензациони мандати. Преостали мандати распојељују се у вишечланим изборним јединицама.

Минималан број вишечланих изборних јединица је десет (10). Минималан број чланова вишечланих изборних јединица је четири (4), а максималан петнаест (15). Дистрикт Брчко биће укључен у једну од ових вишечланих изборних јединица.

Број мандата за изборну јединицу утврђује се на сљедећи начин број регистрованих бирача за Представнички дом Парламента Федерације Босне и Херцеговине, који је утврдила Изборна комисија Босне и Херцеговине, дијели се са укупним бројем мандата који се распојељују у изборним јединицама. Како би се утврдио број мандата који припадају једној изборној јединици, дијели се број регистрованих бирача за ту изборну јединицу са количником који је добијен у претходној појели. Мандати који се не могу расподијелити на основу цијелих бројева, распојељују се изборним јединицама на основу највећег децималног остатка.

Члан 10.3

Политичке странке, коалиције и независни кандидати, који су овјерени у складу са Поглављем 4 овог закона, могу се кандидовати за изборе у изборној јединици.

Сваки независни кандидат за мандат у изборној јединици кандидује се са замјеником на једној листи кандидата. Замјеник нема никаквих овлаштења или надлежности, изузев у случају када наслиједи мандат изабраног кандидата, у складу са чланом 9.10 овог закона.

Члан 10.4

У свакој вишечланој изборној јединици мандати се распојељују према формули из члана 9.6 овог закона.

Члан 10.5

Компензациони мандати дојељују се према формули из члана 9.7 овог закона.

Члан 10.6

Компензациони мандат који је освојила политичка странка или коалиција, у складу са чланом 10.5 овог закона, распојељује се један по један неизабраним кандидатима на листи кандидата политичке странке или коалиције за компензациони мандате, почевши од врха листе, све док се сви мандати не расподијеле или док се листа не исцрпи.

Члан 10.7

Ако се приликом распојеле у складу са чл. 10.4, 10.5 и 10.6 овог закона добију идентични количници, мандат се дојељује жријебањем.

Мандати које листа добије распојељују се међу кандидатима са листе на начин утврђен у члану 9.9 став 2, овог закона.

Ако политичка странка или коалиција нема на листи довољно кандидата да попуни мјеста која су јој додијељена, мандати се преносе на листу кандидата те политичке странке или коалиције у другој изборној јединици, у складу са поступком из члана 9.8 овог закона.

Члан 10.8

Ако мандат изабраног независног кандидата престане у складу са одредбама члана 1.10 овог закона, упражњено мјесто се попуњава на начин утврђен у члану 9.10 овог закона.

Ако мандат кандидата политичке странке или коалиције престане, у складу са одредбама члана 1.10 овог закона, мандат се дојељује на начин утврђен у члану 9.11 овог закона.

Члан 10.9

Парламент Федерације Босне и Херцеговине сваке четири (4) године преиспитује изборне јединице и број мандата који се дојељују свакој изборној јединици и који су утврђени овим поглављем, како би се обезбиједило да су утврђени, узимајући у обзир географска ограничења, у складу са демократским принципима, а нарочито пропорционалношћу између броја мандата и броја регистрованих бирача.

ПОГЛАВЉЕ 11 НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 11.1

Народна скупштина Републике Српске састоји се од осамдесет и три (83) народна посланика, које непосредно бирају бирачи регистровани да гласају за Републику Српску. Одређени број посланика бира се из вишечланих изборних јединица према формули пропорционалне заступљености из члана 9.6 овог закона. Компензациони мандати дојељују се са територије Републике Српске као цјелине у складу са чланом 9.7 овог закона. Народна скупштина Републике Српске утврђује, на основу смјерница из члана 11.2 овог закона, број мандата и границе вишечланих изборних јединица, те број компензационих мандата.

Бирач има један гласачки листић за мандате пропорционалне заступљености у вишечланој изборној јединици за коју је бирач регистрован.

Мандат посланика Народне скупштине Републике Српске траје четири (4) године.

Члан 11.2

Народна скупштина Републике Српске утврђује, на основу смјерница из овог члана, број мандата и границе вишечланих изборних јединица и број компензационих мандата.

Од осамдесеттри (83) мандата за Народну скупштину, између двадесет и три процента (23%) и двадесет и седам процената (27%) су компензациони мандати. Преостали мандати распојељују се у вишечланим изборним јединицама.

Установиће се најмање шест (6) вишечланих изборних јединица. Вишечлана изборна јединица има најмање четири (4), а највише петнаест (15) посланика. Дистрикт Брчко биће укључен у једну од вишечланих изборних јединица.

Број мандата за изборну јединицу утврђује се на следећи начин: број регистрованих бирача за Републику Српску, који је утврдила Изборна комисија Босне и Херцеговине, дијели се са укупним бројем мандата који се дојељују у изборним јединицама. Како би се утврдио број мандата који припада једној изборној јединици, дијели се број регистрованих бирача за ту изборну јединицу са количником који је добијен у претходној појели. Мандати који се не могу расподијелити на основу цијелих бројева распојељују се изборним јединицама на основу највећег децималног остатка.

Члан 11.3

Политичке странке, коалиције и независни кандидати, овјерени у складу са Поглављем 4 овог закона, могу се кандидовати за изборе у изборној јединици.

Сваки независни кандидат за мандат у изборној јединици кандидује се са замјеником на једној листи. Замјеник нема никаквих надлежности или овлаштења, осим у случају када наслиједи мандат за обављање функције изабраног кандидата, у складу са чланом 9.10 овог закона.

Члан 11.4

У свакој изборној јединици мандати се распојељују према формули из члана 9.6 овог закона.

Члан 11.5

Компензациони мандати распојељују се према формули из члана 9.7 овог закона.

Члан 11.6

Компензациони мандат, који је политичка странка или коалиција добила у складу с чланом 11.5 овог закона, дојељује се један по један неизабраним кандидатима на листи кандидата политичке странке или коалиције за компензационе мандате, почевши од врха листе све док се сви мандати не расподијеле, или док се не исцрпи листа.

Члан 11.7

Ако приликом распојеле, у складу с чл. 11.4, 11.5 и 11.6 овог закона, буду добијени идентични количници, мандат се дојељује жријебањем.

Мандати које листа добије распојељују се међу кандидатима са листе на начин утврђен у члану 9.9 став 2, овог закона.

Ако политичка странка или коалиција нема на листи довољан број кандидата да би попунила мјеста која су јој додијељена, мандат се преноси на листу кандидата те странке или коалиције у другој изборној јединици, према поступку утврђеном у члану 9.8 овог закона.

Члан 11.8

Ако мандат изабраног независног кандидата престане у складу са одредбама члана 1.10 овог закона, упражњено мјесто попуњава се на начин утврђен у члану 9.10 овог закона.

Ако мандат кандидата политичке странке или коалиције престане у складу са одредбама члана 1.10 овог закона, мандат се дојељује на начин утврђен у члану 9.11 овог закона.

Члан 11.9

Народна скупштина Републике Српске сваке четири (4) године преиспитује изборне јединице и број мандата додијељених свакој изборној јединици који су утврђени овим поглављем, како би се обезбиједило да су утврђени узимајући у обзир географска ограничења, у складу са демократским принципима, а нарочито пропорционалношћу између броја мандата и броја регистрованих бирача.

ПОГЛАВЉЕ 12 КАНТОНАЛНЕ СКУПШТИНЕ, ОПШТИНСКА ВИЈЕЋА, ОДНОСНО СКУПШТИНЕ ОПШТИНА И ГРАДСКА ВИЈЕЋА, ОДНОСНО СКУПШТИНЕ ГРАДА

Члан 12.1

Мандати за кантоналне скупштине, општинска вијећа, односно скупштине општина и градска вијећа, односно скупштине града, дојељују се по систему пропорционалне заступљености, у складу са одредбом члана 12.5 овог закона.

Члан 12.2

Број чланова општинског вијећа, односно скупштине општине је сљедећи:

1. између једанаест (11) и седамнаест (17) чланова, за општине са бројем регистрованих бирача мањим од осамхиљада (8.000)
2. између седамнаест (17) и двадесет пет (25) чланова, за општине са бројем регистрованих бирача између осамхиљада (8.000) и двадесет хиљада (20. 000)
3. између двадесетпет (25) и тридесетједног (31) члана, за општине са бројем регистрованих бирача већим од двадесет хиљада (20. 000).

Члан 12.3

Број чланова кантоналне скупштине је сљедећи:

1. између двадесет (20) и двадесет пет (25) чланова, за кантоне са бројем регистрованих бирача мањим од седамдесет пет хиљада (75.000)
2. између двадесет пет (25) и тридесет (30) чланова, за кантоне са бројем регистрованих бирача између седамдесет пет хиљада (75.000) и двјесто хиљада (200.000)
3. између тридесет (30) и тридесет пет (35) чланова, за кантоне са бројем регистрованих бирача већим од двјесто хиљада (200.000).

Члан 12.4

Политичка странка, коалиција, независни кандидат или листа независних кандидата, које је овјерила Изборна комисија Босне и Херцеговине, могу се кандидовати за мандате који се дојељују у складу са овим поглављем.

Члан 12.5

Распојела мандата за кантоналну скупштину и општинско вијеће, односно скупштину општине врше се у складу са чланом 9.6 овог закона.

Ако је политичкој странци, коалицији или листи независних кандидата додијељен број мандата који је једнак броју кандидата на њиховој листи, а при томе је остало још мандата које треба додијелити, преостали количници те политичке странке, коалиције или листе независних кандидата занемарују се при распојели преосталих мандата. Ако независни кандидат освоји мандат, преостали количници тог независног кандидата занемарују се при распојели преосталих мандата.

Ако је резултат исти због идентичних количника, мандат се дојељује жријебањем.

Мандати које је освојила листа распојељују се најприје међу кандидатима са те листе, од којих је сваки добио најмање пет процената (5%) од укупног броја важећих гласова које је та листа добила, и то дојелом мандата према редослиједу од највећег до најмањег броја гласова. Ако је при томе остало још мандата које треба додијелити листи, а преостали кандидати су добили мање од пет процената (5%) од укупног броја важећих гласова које је та листа добила, распојела мандата међу преосталим кандидатима са листе врши се према њиховом редослиједу на листи.

Члан 12.6

Ако мандат кандидата са листе политичке странке, коалиције, или независних кандидата престане у складу са чланом 1.10 овог закона, мандат се дојељује сљедећем кандидату, у складу са чланом 12.5 став 4. овог закона. Ако мандат независног кандидата који се није кандидовао на листи независних кандидата престане у складу са чланом 1.10 овог закона, мандат остаје упражњен.

Члан 12.7

Општински начелник може се бирати или посредним избором од општинског вијећа, односно скупштине општине, или непосредним избором од регистрованих бирача у тој општини. Ако ентитетски закони предвиђају да се начелник бира непосредним избором, тада ће се избор вршити у складу са ставом 2. овог члана. Ако ентитетски закони предвиђају да се избор начелника врши посредно од општинског вијећа, односно скупштине општине, тада се избор врши у складу са ставом 3 овог члана. Ако ентитетски закони не предвиђају начин избора начелника, тада се начелник бира посредним избором, као што је утврђено у ставу 3. овог члана.

Ако се начелник непосредно бира, тада Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује изглед гласачког листића.

Ако се начелник бира посредно, тада се он или она бирају на основу већине гласова укупног броја чланова општинског вијећа, односно скупштине општине. Сваки члан општинског вијећа, односно скупштине општине може предложити кандидата за функцију општинског начелника. Ако кандидат не добије већину гласова од укупног броја чланова, проводи се други круг избора. Ако ниједан кандидат не добије већину гласова од укупног броја чланова, проводи се трећи круг избора. У трећем кругу избора биће изабран члан који добије највећи број гласова. Ако је резултат исти, најмлађи од кандидата са истим резултатом биће изабран за општинског начелника.

У случају да посредно изабрани начелник поднесе оставку, умре или буде смијењен од општинског вијећа, односно скупштине општине, општинско вијеће, односно скупштина општине бира новог начелника у складу са ставом 3. овог члана.

Члан 12.8

Предсједника кантона бира кантонална скупштина већином гласова укупног броја посланика.

Члан 12.9

Члан 12.8 овог закона, који се односи на избор предсједника кантона, не примјењују се на Кантон 6 и Кантон 7, који имају посебан режим.

Члан 12.10

Чланове градског вијећа, односно скупштине града бирају општинска вијећа, односно скупштине општина које сачињавају тај град.

Мандати за градско вијеће, односно скупштину града дојељују се листама кандидата по систему пропорционалне заступљености политичких странака, коалиција, листи независних кандидата или група чланова, као што је утврђено у члану 12.5 овог закона. Распојела мандата међу кандидатима са исте листе врши се према редослиједу на листи кандидата за ове изборе.

Свако градско вијеће, односно скупштина града, бира градоначелника и предсједника градског вијећа, односно скупштине града, на начин утврђен чланом 12.7, ставом 3. овог закона.

Члан 12.11

Мандат општинског вијећа, скупштине општине, односно кантоналне скупштине траје четири (4) године.

Избор општинских вијећа, односно скупштина општине и кантоналних скупштина одржава се исти дан.

Члан 12.12

Избор чланова градског вијећа, односно скупштине града одржава се чим се општинска вијећа, односно скупштине општина конституишу након избора за општинска вијећа, односно скупштине општина.

Члан 12.13

Приликом именовања службеника који руководе органима управе у општинским, кантоналним и градским извршним органима од општинског начелника или предсједника кантона, односно приликом избора општинског или извршног органа скупштине града од скупштине општине или скупштине града, водиће се рачуна о саставу становништва општине, кантона, односно града.

ПОГЛАВЉЕ 13 ПОНОВНИ, ОДГОЉЕНИ И ПРИЈЕВРЕМЕНИ ИЗБОРИ

Члан 13.1

Поновни избори врше се на основу истих кандидатских листи и истих извода из Централног бирачког списка који су кориштени на поништеним изборима и проводе се на дан који одреди Изборна комисија Босне и Херцеговине, најкасније четрнаест (14) дана од дана поништавања избора.

Члан 13.2

Одгођени избори врше се ако у некој изборној јединици или бирачком мјесту гласање није обављено оног дана који је одређен за гласање.

Одгођене изборе расписује Изборна комисија Босне и Херцеговине.

Одгођени избори у правилу се проводе у року од седам (7) дана, а најкасније тридесет (30) дана од дана који је одређен за гласање на редовним изборима.

Члан 13.3

У случају да неки изабрани орган буде распуштен у складу са одговарајућим уставом, Изборна комисија Босне и Херцеговине проводи пријевремене изборе, на начин и по поступку утврђеним овим законом за провођење редовних избора.

Мандат органа који је изабран на пријевременим изборима престаје на дан када би престао мандат распуштеног органа за који су одржани пријевремени избори, да тај орган није био распуштен.

Члан 13.4

Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује рокове који су потребни за одржавање избора у складу са овим поглављем.

ПОГЛАВЉЕ 14 ФИНАНСИРАЊЕ КАМПАЊЕ

Члан 14.1

Политичка странка, коалиција, листа независних кандидата и независни кандидат који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима дужни су, у вријеме подношења пријаве за овјеру за учешће на изборима, Изборној комисији Босне и Херцеговине поднијети финансијски извјештај за период који почиње три мјесеца прије дана подношења пријаве за овјеру. Осим тога, у року од тридесет (30) дана од дана објављивања изборних резултата од Изборне комисије Босне и Херцеговине, подноси се и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата избора. Ови извјештаји садрже:

1. расположиву готовину

2. све приходе и расходе, засноване на чланарини, доприносима из иностранства, доприносима физичких и правних лица, доприносима у облику робе и услуга (у даљем тексту: доприноси у натури), приходима на властиту имовину и подузетничке активности, кредитима, позајмицама, донацијама, олакшицама, поврату новца, осталим материјалним трошковима и осталим изворима прихода за период извјештавања које одреди Изборна комисија Босне и Херцеговине

3. идентитет лица или извора уплате и доприноса у натури, као и идентитет лица које је примило такву уплату која премашује износ од стотину (100) конвертибилних марака, заједно са датумом и износом такве уплате

4. укупан износ свих доспјелих дуговања, и укупан износ исплата по сљедећим основама, непосредни трошкови за политичку кампању, материјални трошкови, трошкови у вези са подузетничком активношћу и остали трошкови и

5. износ и врсту неизмирених дугова и обавеза које дугује подносилац извјештаја или које трећа лица дугују подносиоцу извјештаја, а у случају да су такви дугови и обавезе измирени за мањи износ од њиховог пријављеног износа или вриједности, и изјаву која се односи на околности и услове под којима су такви дугови или обавезе отписани.

Члан 14.2

Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси правила и прописе за провођење одредби овог поглавља којима се ближе утврђују садржај, форма, начин и други детаљи извјештавања.

Сви подносиоци извјештаја морају поднијети и додатне извјештаје у складу са захтјевом Изборне комисије Босне и Херцеговине или законом о финансирању политичких странака.

Члан 14.3

Свака политичка странка, коалиција или листа независних кандидата именује овлаштено лице, које је одговорно за подношење извјештаја и вођење књига, и које је овлаштено да контактира са Изборном комисијом Босне и Херцеговине.

Подносиоци извјештаја обавјештавају Изборну комисију Босне и Херцеговине о именовану овлаштеног лица из става 1. овог члана у року од три (3) дана од његовог именованја и, у случају било какве промјене његовог статуса, дужни су да обавијесте Изборну комисију Босне и Херцеговине у року од три (3) дана.

Овлаштена лице потписује све извјештаје и одговорно је за вођење евиденције у вези са извјештајима. На захтјев Изборне комисије Босне и Херцеговине, овлаштено лице доставља извјештаје на увид.

Члан 14.4

Независни кандидат непосредно је одговоран за подношење извјештаја Изборној комисији Босне и Херцеговине.

Члан 14.5

Изборна комисија Босне и Херцеговине све извјештаје ставља на располагање јавности и предузима одговарајуће мјере како би обезбиједила да сви грађани имају несметан приступ информацијама које су садржане у извјештајима.

Члан 14.6

Изборна комисија Босне и Херцеговине овлаштена је да испита случајеве у којима није поступљено у складу са одредбама овог поглавља, и може одређеним лицима наредити да одговоре на питања у писаној форми, како би се обезбиједили документовани и други докази, те прибавиле изјаве свједока у вези са истрагом коју је предузела Изборна комисија Босне и Херцеговине. Изборна комисија Босне и Херцеговине може да почне истрагу или предузме одговарајуће мјере извршења, самостално или по приговору.

Изборна комисија Босне и Херцеговине надлежна је за провођење одредби овог поглавља и овлаштена је да одлучи да ли је политичка странка, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидат или друго лице прекршило одредбе овог поглавља, као и да изрекне санкције било којој политичкој странци, коалицији, листи независних кандидата или независном кандидату због непоштивања наведених одредби, или да предузме одговарајуће административне мјере у оквиру своје опште надлежности у складу са овим законом.

Прије изрицања казне или предузимања административне мјере, Изборна комисија Босне и Херцеговине настојаће да постигне да политичка странка, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидат за које је установљено да су прекршили одредбе овог поглавља, добровољно поступи по тим одредбама.

Члан 14.7

Сваки кандидат за изборну функцију на нивоу Босне и Херцеговине или на нивоу ентитета је дужан, у року од петнаест (15) дана од дана прихватања кандидатуре за изборе, поднијети Изборној комисији Босне и Херцеговине, на одређеном формулару, потписану изјаву о свом укупном имовинском стању која садржи:

1. садашње приходе и изворе прихода, укључујући све приходе, плате, добит од имовине, доприносе из члана 14.1 овог закона, уплате и друге зараде остварене у Босни и Херцеговини и у иностранству у протеклих дванаест (12) мјесеци
2. имовину, укључујући новац, рачуне у банци, пословну документацију, дионице, вриједносне папире, обвезнице, некретнине, личну имовину, станарско право и другу имовину и добра у вриједности већој од пет хиљада (5.000) конвертибилних марака, у Босни и Херцеговини и у иностранству и
3. расходе и друге обавезе, укључујући сва дуговања, обавезе, мјенице, кредите и гаранције за такве обавезе у Босни и Херцеговини и у иностранству.

Изјава треба да укључује податке о имовинском стању кандидата и чланова њихове уже породице, брачног друга, јеце и чланова домаћинства према којима кандидат има законску обавезу издржавања.

Члан 14.8

Кандидати изабрани на свим нивоима власти, осим нивоа Босне и Херцеговине и нивоа ентитета, дужни су, у року од тридесет (30) дана од дана потврде мандата, на посебном формулару, предати Изборној комисији Босне и Херцеговине потписану изјаву о имовинском стању из члана 14.7 овог закона.

Члан 14.9

Изборна комисија Босне и Херцеговине омогућава да формулари који садрже изјаве о укупном имовинском стању буду доступни јавности. Изборна комисија Босне и Херцеговине није одговорна за приговоре који се односе на податке садржане у формалуру.

Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси упутства којима се ближе одређује изглед и начин испуњавања формулара из члана 14.7 и члана 14.8 овог закона.

Члан 14.10

Изборна комисија Босне и Херцеговине објављује деведесет (90) дана прије избора број бирача унесених у Централни бирачки списак за сваки изборни круг. Ниједна политичка странка, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидат не смију за потребе изборне кампање потрошити више од једне (1) конвертибилне марке по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача који је објавила Изборна комисија Босне и Херцеговине.

Под једним изборним кругом, у смислу претходног става, подразумевају се: општински избори, кантонални избори, избори за вишечлану изборну јединицу Народне скупштине Републике Српске, избори за предсједника и потпредсједника Републике Српске, избори за вишечлану изборну јединицу Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине, избори за вишечлану изборну јединицу Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и избори за чланове Предсједништва Босне и Херцеговине из оба ентитета.

ПОГЛАВЉЕ 15 МЕДИЈИ

Члан 15.1

Сви електронски медији ће у периоду од шеездесет (60) дана прије дана избора за надлежне органе на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини равноправно и фер представљати политичке странке, коалиције, листе независних кандидата и независне кандидате и информисати јавност о питањима у вези са кампањом и изборним процесом.

Надлежни органи на свим нивоима обезбиједиће непристрасност у свом односу према медијима током изборне кампање.

Члан 15.2

Сви јавни електронски медији ће, у складу са прописима Изборне комисије Босне и Херцеговине, у периоду од тридесет (30) дана прије дана избора, омогућити политичким странкама, коалицијама, листама независних кандидата и независним кандидатима бесплатан термин за непосредно обраћање. Изборна комисија Босне и Херцеговине својим прописима утврђује колико се времена дојељује политичким странкама, коалицијама, листама независних кандидата и независним кандидатима, термин и трајање емитовања, те географска подручја покривена тим емитовањима.

Члан 15.3

Сви електронски медији дужни су бесплатно објављивати саопштења и информације Изборне комисије Босне и Херцеговине како би информисали бираче о свим аспектима изборног процеса, у складу са прописима Изборне комисије Босне и Херцеговине.

Члан 15. 4

Плаћена политичка оглашавања у електронским медијима су забрањена.

Члан 15. 5

У току двадесет четири (24) часа прије отварања бирачких мјеста, на територији цијеле Босне и Херцеговине неће бити никаквог медијског извјештавања о било каквој активности која се односи на политичку кампању.

Период изборне шутње траје до затварања бирачких мјеста.

Члан 15.6

У периоду од седамдесет два (72) часа прије отварања бирачких мјеста, па до завршетка гласања, неће се објављивати резултати испитивања јавног мнијења у вези са гласањем и изборима.

Члан 15.7

Надлежни орган за регулисање рада медија, одговоран за провођење закона и прописа о медијима, надлежан је у свим случајевима повреда одредби о медијима у вези са изборима, које су утврђене овим законом и другим законима о регулисању рада медија. Надлежни орган за регулисање рада медија може прослиједити случај Изборном вијећу за приговоре и жалбе, ако се ради о повреди одредби овог поглавља.

ПОГЛАВЉЕ 16 ИЗБОРНИ ПОСМАТРАЧИ

Члан 16. 1

Представници међународних посматрача, удружења грађана, политичких странака, коалиција, листи независних кандидата и независних кандидата (у даљем тексту посматрачи) могу посматрати све изборне активности у Босни и Херцеговини, под условом да се акредитују у складу са овим законом.

Посматрачи имају приступ свим релевантним документима и јавним састанцима изборних комисија, могу у току цијелог периода изборног процеса у било које вријеме контактирати било које лице и имају приступ свим центрима за регистрацију бирача, бирачким мјестима и центрима за бројање и другим релевантним мјестима, како је утврдила Изборна комисија Босне и Херцеговине.

Члан 16. 2

Посматрачи ће у току посматрања изборних активности бити независни и политички неутрални. Посматрачи се неће на било који начин мијешати у изборне активности и поштиваће тајност гласања. Посматрач може имати само два (2) представника у исто вријеме на јавном састанку изборне комисије, центру за регистрацију бирача, центру за бројање, бирачком мјесту или другим релевантним мјестима, како је утврдила Изборна комисија Босне и Херцеговине.

За вријеме посматрања изборних активности посматрачи ће носити службене акредитације и неће носити било каква обиљежја или ознаке које их повезују са одређеном политичком странком, коалицијом, листом независних кандидата или независним кандидатом.

Члан 16. 3

Изборна комисија Босне и Херцеговине акредитује и издаје акредитације међународним посматрачима. Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе којима се утврђују критеријуми и процес подношења захтјева за акредитовање међународних посматрача.

Члан 16.4

Изборна комисија Босне и Херцеговине акредитује и издаје акредитације удружењима грађана. Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе којима се утврђују критеријуми за акредитовање удружења грађана и дистрибуцију акредитација. Захтјев за издавање акредитација треба да садржи:

1. изјаву, коју је потписао овлаштени представник удружења грађана, да удружење није основала и да га не спонзорише овјерена политичка странка, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидат, те да удружење није укључено у било какве активности у име овјерене политичке странке, коалиције, листе независних кандидата или независног кандидата и
2. имена и јединствене матичне бројеве предложених посматрача.

Члан 16.5

Надлежна изборна комисија акредитује овјерену политичку странку, коалицију, листу независних кандидата или независног кандидата као посматраче у изборној јединици у којој се та политичка странка, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидат кандидују.

Изборна комисија Босне и Херцеговине акредитује посматраче који ће посматрати рад Изборне комисије Босне и Херцеговине и главног центра (главних центара) за бројање.

Ентитетске и кантоналне изборне комисије акредитују посматраче који ће надгледати рад ових комисија.

Општинска изборна комисија издаје акредитације посматрачима који ће посматрати рад општинске изборне комисије, центара за регистрацију бирача и бирачких мјеста и других релевантних мјеста из њене надлежности.

Политичка странка, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидат предају листу имена и јединствене матичне бројеве предложених посматрача надлежној изборној комисији.

Члан 16.6

Изборна комисија Босне и Херцеговине доноси прописе о изгледу акредитације и начину на који је посматрач користи.

Члан 16.7

Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује рок за подношење захтјева за акредитацију посматрача.

Члан 16.8

Посматрач, коме је општинска, кантонална или ентитетска изборна комисија одбила издати акредитацију, може поднијети приговор Изборној комисији Босне и Херцеговине.

Члан 16.9

Посматрач може надлежној изборној комисији, бирачком одбору или Изборном вијећу за приговоре и жалбе поднијети приговор у вези са било којом повредом овог закона.

Члан 17. 1

Овим законом утврђују се принципи који важе за изборе у Дистрикту Брчко.

Члан 17. 2

Држављанин Босне и Херцеговине који се регистровао за гласање за Дистрикт Брчко има право гласати:

1. за чланове Предсједништва Босне и Херцеговине и Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине одговарајућим гласачким листићем у ентитету чији је тај бирач држављанин
2. на изборима за ентитет чији је тај бирач држављанин и
3. на изборима за Скупштину Дистрикта или било коју другу изборну функцију у Дистрикту.

Члан 17. 3

Средства за провођење избора у Дистрикту Брчко обезбиједиће се у буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Дистрикта Брчко, зависно од тога за који се ниво проводе избори.

Члан 17. 4

Изборна комисија Дистрикта Брчко, у смислу овог закона, има исту функцију, дужности и одговорности као општинске изборне комисије, у складу са овим законом.

Члан 17. 5

Избори за Скупштину Дистрикта Брчко, у смислу овог закона, проводе се у складу са одредбама којима се регулишу избори за општинска вијећа, односно скупштине општина, осим ако чланом 12.7, став 2, овог закона није другачије одређено.

ПОГЛАВЉЕ 18 ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18. 1

До завршетка мандата Високог представника, или у случају да он тако одлучи, Изборна комисија Босне и Херцеговине састоји се од четири (4) члана из Босне и Херцеговине који представљају сваки од конститутивних народа, укључујући и остале, и три (3) члана изабрана из међународне заједнице.

Кандидате из Босне и Херцеговине за Изборну комисију Босне и Херцеговине заједнички предлажу чланови Комисије за именовање судија Суда Босне и Херцеговине и међународни чланови Изборне комисије Босне и Херцеговине (под заједничким називом: Привремена комисија за именовање). Кандидати за Изборну комисију Босне и Херцеговине биће правни стручњаци са искуством у провођењу избора и/или изборни стручњаци.

Привремена комисија за именовање састаје се у пуном саставу ради одлучивања о именовању чланова прве Изборне комисије Босне и Херцеговине. Поступак именовања одвија се у складу са Пословником који користи Комисија за именовање судија Суда Босне и Херцеговине, у дијелу и у мјери у којем је примјењив. Списак кандидата на крају одобрава Високи представник.

У складу са својом процедуром, Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине именује чланове Изборне комисије Босне и Херцеговине са листе кандидата.

Ако чланови Изборне комисије из Босне и Херцеговине не буду именовани до 15. септембра 2001. године, Високи представник именује чланове из Босне и Херцеговине.

Међународне чланове Изборне комисије Босне и Херцеговине именује Високи представник.

Члан 18.2

Све док не престане мандат Високом представнику или док он то не одлучи, чланове Изборног вијећа за приговоре и жалбе именује Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине уз консултацију са Високим представником.

Члан 18.3

По именовању, Изборна комисија Босне и Херцеговине преузима непосредну надлежност над ранијим изборима који су одржани у складу са Правилима и прописима Привремене изборне комисије, као и над изабраним мандатима који су додијелени у складу са тим Правилима.

Изузев одредби Поглавља 15, Изборна комисија Босне и Херцеговине има пуну надлежност над провођењем одговарајућих одредаба Правила и прописа Привремене изборне комисије, који су регулисали општинске изборе, одржане 2000. године. Овај закон не регулише питања обрађена у Поглављу 15 Правила и прописа Привремене изборне комисије, и ова питања нису у надлежности Изборне комисије Босне и Херцеговине.

Изборна комисија Босне и Херцеговине такође има пуну надлежност и над провођењем одговарајућих одредби Правила и прописа Привремене изборне комисије, који су регулисали опште изборе, одржане 2000. године, те изборе за чланове Предсједништва Босне и Херцеговине, одржане 1998. године.

Члан 18.4

Почетна основа Централног бирачког списка биће бирачки списак за цијелу територију Босне и Херцеговине који буде користила Привремена изборна комисија у вријеме када овај закон ступи на снагу. Изборна комисија Босне и Херцеговине координира са Привременом изборном комисијом и Организацијом за безбједност и сарадњу у Европи како би прибавила посљедњи бирачки списак који је Привремена изборна комисија користила. Лица која су већ регистрована у посљедњем бирачком списку који је користила Привремена изборна комисија не морају се поново регистровати да би могла остварити своје бирачко право, изузев ако се ради о лицу које је одселило, промијенило име, које захтијева да се изврши исправка података у Централном бирачком списку или које изабере да промијени општину за коју се жели регистровати, у складу са овим законом.

Члан 18.5

Члан 4.5 и члан 4.9 не примјењују се на прве изборе одржане у складу са овим законом.

Члан 18.6

Члан 4.14 примјењује се на коалиције које су се претходно регистровале за учествовање на било којим изборима под надзором Привремене изборне комисије.

Члан 18.7

Ротација чланова Предсједништва Босне и Херцеговине, изабраних 12. и 13. септембра 1998. године, врши се у складу са чланом 5.25 Правила и прописа Привремене изборне комисије објављених 10.08.1998. године, све док се не проведу избори за чланове Предсједништва Босне и Херцеговине у 2002. години.

Члан 18.8

Све док Високи представник или Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не одлуче другачије, а у складу са ставом 7 овог члана, држављанин Босне и Херцеговине који има статус расељеног лица и који има бирачко право, може остварити своје право да се региструје и да гласа лично, или у одсуству за општину у којој је имао пребивалиште према посљедњем попису становништва који је извршила држава Босна и Херцеговина, осим у случају када то лице може предочити доказ о промјени пребивалишта у складу са законом, у периоду од посљедњег пописа становништва који је извршила држава Босна и Херцеговина до тренутка када је то лице стекло статус расељеног лица, или лично за општину гдје има боравиште, под условом да је имало боравиште у тој општини најмање шест (6) мјесеци прије дана избора.

Држављанин Босне и Херцеговине, који је расељено лице и има бирачко право у складу са овим чланом, региструје се зависно од бирачке опције коју изабере, за општину у којој је имао пребивалиште према посљедњем попису становништва који је извршила држава Босна и Херцеговина, осим у случају када може предочити доказ о промјени пребивалишта у складу са законом, у периоду од посљедњег пописа становништва који је извршила држава Босна и Херцеговина до тренутка када је стекао статус расељеног лица, или за општину у којој има боравиште и предочи доказ да је пријавио боравиште у тој општини најмање шест мјесеци прије дана избора.

Држављанин Босне и Херцеговине који користи кућу или стан на којим нема право власништва или станарско право, а издата је извршна исправа од надлежног судског или управног органа о поврату те куће или стана, или одлука Комисије за имовинске захтјеве расељених лица и избјеглица, нема право гласања у мјесту боравишта док не напусти туђу имовину, и може се регистровати за изборе само у општини у којој је имао посљедње пребивалиште према посљедњем попису становништва у Босни и Херцеговини.

Боравиште је, у смислу овог члана, општина у којој расељена лице, држављанин Босне и Херцеговине, привремено борави, док се не стекну услови за његов повратак у општину у којој је имао пребивалиште према посљедњем попису становништва који је извршила држава Босна и Херцеговина.

Све док Високи представник или Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не одлуче другачије, а у складу са ставом 7 овог члана, држављанин Босне и Херцеговине који има статус избјеглог лица и који има бирачко право, има право да се региструје и да гласа лично или поштом за општину у којој је имао пребивалиште према посљедњем попису становништва који је извршила држава Босна и Херцеговина, изузев у случају када то лице може предочити доказ о промјени пребивалишта у складу са законом у периоду од посљедњег пописа становништва који је извршила држава Босна и Херцеговина до тренутка када је стекла статус избјеглог лица.

Држављанин Босне и Херцеговине који има статус избјеглог лица и има бирачко право у складу са овим чланом, региструје се за општину у којој је имао пребивалиште према посљедњем попису становништва који је извршила држава Босна и Херцеговина, изузев у случају када може предочити доказ о промјени пребивалишта у складу са законом у периоду од посљедњег пописа становништва који је извршила држава Босна и Херцеговина до тренутка када је стекао статус избјеглог лица.

Посебна права предвиђена овим чланом за расељене и избјегла лица, по којима се расељена и избјегла лица могу регистровати и гласати, престаће на дан који утврди Високи представник. Ако Високи представник не донесе одлуку прије истека свог мандата, расељени и избјегли бирачи задржаће посебна права док Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не одлучи другачије.

Прије доношења одлуке о престанку посебних права за расељена и избјегла лица по којима могу гласати, треба узети у обзир сљедеће околности:

1. стање провођења Имовинског закона:

2. број лица регистрованих као расељена лица и

3. факторе којима се утврђује одрживост повратка, у које спадају безбједност повратника, приступ образовању и услугама, одсуство дискриминације приликом запошљавања и у радном односу, те у функционисању правосудног система.

Члан 18.9

Ниједно лице не може се кандидовати ни обављати мандат на који је изабрано, ни именовану функцију, ако не напусти некретнину у власништву расељених или избјеглих лица, или стан на којем постоји станарско право расељених или избјеглих лица, или ако није напустило стан који је под управом општинског управног органа надлежног за стамбене послове или надлежног органа Министарства за избјегла и расељена лица Републике Српске датог на кориштење као алтернативни смјештај, у року који је наведен у:

1) управној одлуци

2) одлуци о извршењу одлуке/сертификата Комисије за имовинске захтјеве избјеглих и расељених лица или

3) судској одлуци којом се враћа имовина у посјед власнику или удовољава захтјеву за поврат у посјед стана носиоцу станарског права.

Ниједно лице не може се кандидовати, обављати мандат на који је изабрано ни обављати именовану функцију ако не напусти некретнину у власништву избјеглог или расељеног лица, или ако не напусти стан на који избјегло или расељено лице има станарско право и то у року од 120 дана од дана предавања захтјева надлежном управном органу ради извршења одлуке/сертификата Комисије за имовинске захтјеве избјеглих и расељених лица којом се потврђује власништво или станарско право тог расељеног или избјеглог лица. Ни у ком случају лице не крши одредбе овога члана ако није 30 дана унапријед обавијештено од Изборне комисије Босне и Херцеговине о постојању захтјева за извршење одлуке/сертификата Комисије за имовинске захтјеве избјеглих и расељених лица.

Члан 18.10

Изборна комисија Босне и Херцеговине може дозволити политичким странкама које су се регистровале за општинске изборе одржане 2000. године да допуне листе кандидата додатним именима. Допунске листе подnose се у складу са одредбама правила и прописа које усвоји Изборна комисија Босне и Херцеговине.

Члан 18.11

Ентитети усклађују своје законе и прописе са овим законом у року од четрдесет пет (45) дана од дана ступања на снагу овог закона.

У складу са чланом 6.3 овог закона, Изборна комисија Босне и Херцеговине и Изборно вијеће за приговоре и жалбе усвајају прописе и процедуре неопходне за провођење избора у року од шездесет (60) дана од дана оснивања ових органа, што се објављује у “Службеном гласнику БиХ” и службеним гласилима ентитета.

Члан 18.12

Одредбе које регулишу избор председника и потпредседника Републике Српске, председника и потпредседника Федерације БиХ и избор делегата у Дом народа Парламента Федерације Босне и

Херцеговине усвојиће Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине након извршеног усаглашавања устава ентитета са Уставом Босне и Херцеговине, по основу Одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине.

До усвајања одредби из става 1. овог члана, примјењиваће се одговарајуће одредбе Правила и прописа Привремене изборне комисије (“ Службени гласник БиХ“ , бр.15/98 и 20/98)

Члан 18.13

Ако ентитети, у складу са чланом 18.11 овог закона, не формирају вишечлане изборне јединице до 31. децембра 2001. године, слједеће вишечлане изборне јединице важе за изборе који ће се одржати 2002. године.

- Стотину и пет (105) мандата распојељује се из слједећих дванаест (12) вишечланих изборних јединица за Представнички дом Парламента Федерације Босне и Херцеговине, (“ Службени гласник БиХ,“ број 21/00).

Изборна јединица 1 састоји се од Кантона 1.

Изборна јединица 2 састоји се од Кантона 2, дијела Кантона 3 (Градачац, Грачаница, Добој-Исток), те бирача из Дистрикта Брчко регистрованих за гласање у Федерацији Босне и Херцеговине.

Изборна јединица 3 састоји се од дијела Кантона 3 (Лукавац, Сребреник, Тузла, Челић).

Изборна јединица 4 састоји се од дијела Кантона 3 (Теочак, Бановићи, Живинице, Калесија, Сапна и Кладањ).

Изборна јединица 5 састоји се од дијела Кантона 4 (Добој-Југ, Тешањ, Маглај, Жепче, Завидовићи, Зеница и Усора).

Изборна јединица 6 састоји се од дијела Кантона 4 (Какањ, Вареш, Олово, Високо и Бреза).

Изборна јединица 7 састоји се од Кантона 5 и дијела Кантона 9 (Нови Град-Сарајево, Илиџа, Хаџићи и Трново).

Изборна јединица 8 састоји се од Кантона 6.

Изборна јединица 9 састоји се од Кантона 7.

Изборна јединица 10 састоји се од Кантона 8.

Изборна јединица 11 састоји се од дијела Кантона 9 (Илијаш, Вогошћа, Центар-Сарајево, Стари Град-Сарајево, Ново Сарајево).

Изборна јединица 12 састоји се од Кантона 10.

- Шеездесетдва (62) мандата из шест (6) вишечланих изборних јединица за Народну скупштину Републике Српске распојељује се на слједећи начин:

Изборна јединица 1 састоји се од општина: Босанска Крупа / Крупа на Уни, Босански Нови / Нови Град, Босанска Дубица / Козарска Дубица, Приједор, Босанска Градишка / Градишка, Лакташи, Србац, Прњавор, Сански Мост /Српски Сански Мост и Костајница.

Изборна јединица 2 састоји се од општина: Босански Петровац / Петровац, Бања Лука, Челинац, Дрвар /Српски Дрвар, Кључ / Рибник, Мркоњић Град, Јајце / Језеро, Скендер Вакуф / Кнежево, Котор-Варош, Шипово и Купрес / Српски Купрес.

Изборна јединица 3 састоји се од општина: Дервента, Босански Брод / Српски Брод, Оцак / Вукосавље, Модрича, Добој, Грачаница / Петрово и Теслић.

Изборна јединица 4 састоји се од општина: Босански Шамац / Шамац, Орашје / Српско Орашје, Градачац / Пелагићево, Бијелина, Лопаре, Угљевик, те бирача из Брчко Дистрикта који су регистровани за гласање у Републици Српској.

Изборна јединица 5 састоји се од општина: Калесија / Осмаци, Зворник, Шековићи, Власеница, Братунац, Сребреница, Соколац, Хан-Пијесак, Илиџа / Српска Илиџа, Стари Град / Српски Стари Град, Ново Сарајево / Српско Ново Сарајево, Трново (РС), Пале (РС), Рогатица и Милићи.

Изборна јединица 6 састоји се од општина: Вишеград, Мостар / Српски Мостар, Невесиње, Калиновик, Гацко, Фоча / Србиње, Горажде / Српско Горажде, Чајниче, Рудо, Столац / Берковићи, Љубиње, Билећа и Требиње.

Члан 18.14

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине извршиће преиспитивање новчаних казни и ограничења трошкова утврђених овим законом најмање сваке четири (4) године, те одредити да ли су у складу са економским и финансијским стањем у Босни и Херцеговини.

Члан 18.15

Новчане казне утврђене овим законом приход су буџета институција Босне и Херцеговине.

Члан 18.16

До коначног регулисања избора делегата у Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, њихов избор вршиће се у складу са Уставом Босне и Херцеговине.

Члан 18.17

Изборни закон Босне и Херцеговине ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања у “Службеном гласнику БиХ” и објавиће се у службеним гласилима ентитета и “Службеном гласнику Брчко Дистрикта”.

ПС БиХ број 51/01 23. августа 2001. године Сарајево

Председавајући Дома народа Парламентарне скупштине БиХ мр. Илија Шимић, с. р.

Председавајући Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ др. Сеад Авдић, с. р.